
**DANI
EUROPSKE
BAŠTINE**

2017.

Foto: Gordana Jerabek

UVOD.....	5
OTVORENJE.....	8
ČILIPi	11
DONJA LOMNICA	11
DUBROVNIK	12
GLAVOTOK.....	14
GLINA – PETRINJA – DVOR – HRVATSKA KOSTAJNICA – TOPUSKO	15
IMOTSKI	20
JASTREBARSKO	21
KALNIČKO GORJE	24
KOPRIVNIČKI IVANEC.....	25
KRAPINA.....	26
KRAPJE.....	27
LEPOGLAVA.....	31
LIPIK.....	36
LIVADE.....	37
LUKAVEC.....	38
OBROVAC–KRUPA.....	40
OSIJEK.....	41
OTOČAC	42
PAG.....	43
PULA	44
RIJEKA	46
ROVINJ	48
RUDE	49
SENJ	50
SIKIREVCI	51
SISAK	53
SLAVONSKI BROD.....	62
SPLIT	63
STARIGRAD-PAKLENICA.....	64
ŠČITARJEVO.....	66
ŠENKOVEC.....	67
ŠIBENIK.....	68
VARAŽDINSKE TOPLICE	71
VELIKA GORICA	72
VOĐINCI	75
VUKOVAR	76
ZABOK.....	78
ZADAR.....	79
ZAGREB.....	81
DODJELA NAGRADE „VICKO ANDRIĆ“	90
INFODAN / EHL	105
MEĐUNARODNA SURADNJA.....	106

European Heritage Days
Journées européennes
du patrimoine

Dani europske baštine najrasprostranjenija su participativna kulturna manifestacija u Europi. Vijeće Europe pokrenulo je inicijativu 1985. godine, koja je postala zajednička akcija u suradnji s Europskom unijom od 1999. godine. Hrvatska se manifestaciji Dana europske baštine pridružila godine 1995. proglašenjem posavskog sela Krapje selom graditeljske baštine. Otad se kontinuirano obilježavaju svake godine tijekom rujna i listopada.

DANI EUROPSKE BAŠTINE U HRVATSKOJ 2017. GODINE

BAŠTINA I PRIRODA – KRAJOLIK MOGUĆNOSTI

Obilježavanje *Dana europske baštine* već dugi niz godina stavlja u fokus zajedničko kulturno naslijeđe europskog kontinenta te na taj način širi znanje i podiže svijest, kako o vlastitom kulturnom naslijeđu, tako i o vrijednostima drugih kultura, temeljene na međusobnoj toleranciji i poštovanju.

Dani europske baštine u Hrvatskoj 2017. godine obilježavaju se tradicionalno tijekom rujna i listopada. Svečano otvorenje središnje izložbe *Pustinja Blaca – kulturni krajolik* bit će 20. rujna 2017. godine u 19:00 sati, u Gliptoteci HAZU, u Zagrebu. Ovom izložbom želi se predstaviti nekadašnji svećenički eremitorij Pustinja Blaca kojim se danas u suvremenim okolnostima, baš kao nekad, upravlja s visokom sviješću o nužnoj povezanosti čovjeka s prirodom. Budući da je ovogodišnja zajednička tema većine zemalja Vijeća Europe **Baština i priroda: krajolik mogućnosti**, upravo se stoga ovom izložbom otvaraju *Dani europske baštine* u Hrvatskoj. Temom se želi istaknuti potreba istraživanja raznolikosti i kulturnih vrijednosti s ciljem očuvanja prirode, baštine i krajolika za buduće naraštaje. Svojom sadržajnom i oblikovnom sveobuhvatnošću ona ujedno predstavlja prikladan uvod u *Europsku godinu kulturne baštine*, čijim će mnogobrojnim i raznovrsnim manifestacijama biti obilježena cijela 2018.

U brojnim naseljima diljem Hrvatske, od Vukovara do Konavala, organizirane su izložbe, stručna predavanja, prezentacije, radionice, obilasci i drugi sadržaji kojima se želi prizvati važnost istinske povezanosti i interakcije čovjeka s prirodom u današnjem visokotehnološkom dobu te ih pozicionirati kao temelj, izvorište ljudskog umjetničkog kreiranja.

Publikacija *Dana europske baštine* 2017. donosi osnovne informacije o prigodnim događanjima: o lokaciji, datumu, vremenu održavanja kao i kratak opis njihova sadržaja s ciljem što jednostavnijeg snalaženja i odabira unutar raznovrsnog programa. Ulazak na sva događanja je slobodan.

Foto: Gordana Jerábek

DANI
EUROPSKE
BAŠTINE

2017.

OTVORENJE

ZAGREB

IZLOŽBA Pustinja Blaca – kulturni krajolik

20. 9. – 20. 10. 2017.

Otvorenje 20. 9. 2017., u 19:00 sati, Gliptoteka HAZU,
Medvedgradska ul. 2, Zagreb

ORGANIZATORI: Centar za kulturu Brač, Konzervatorski odjel u Splitu,
Splitsko-dalmatinska županija, Uprava za zaštitu kulturne baštine
Ministarstva kulture

AUTORI IZLOŽBE: dr. sc. Radoslav Bužančić, dr. sc. Vanja Kovačić iz
Konzervatorskog odjela u Splitu i Jasna Dajanović iz Centra za kulturu Brač

AUTORI FOTOGRAFIJA: Aleksandar Kukec, Živko Bačić, Kristijan Brkić,
Franjo Mlinac, Mario Romulić, Damir Šojat

Poljički su svećenici u 16. stoljeću naselili špilju u kanjonu Blaca, suhog korita bujice, koja vodi do mora na južnoj strani otoka Brača. Svećenički eremitorij nazvan Pustinja Blaca u 19. st. dobio je svoj današnji izgled ostvarivši spoj tradicionalnih odlika poljičkih i bračkih zaseoka i udobnosti srednjoeuropskog građanskog stanovanja.

Blaca nisu samo iznimno vrijedno kulturno dobro, ona su apsolutna točka u prostoru, središte cjelovitog i zaokruženog ekosustava kojem pripadaju vinogradi i maslinjaci te pastirski zaseoci s pašnjacima u prirodnom krajoliku nenaseljene, južne, strane otoka. Tijekom četiriju stoljeća postojanja svećeničke zajednice temeljene na Pravilniku upravljanja Pustinja Blaca bila je model uređene zajednice i uravnoteženog gospodarenja prirodnim okolišem. Pustinjaci su prepoznavali preobrazbe

krajolika i rješavali prirodne zagonetke, posebno promatrajući nebo, Mjesečeve mijene i putanje zvijezda. Blatačka knjižnica posjeduje različita izdanja liturgijskih knjiga na hrvatskom i latinskom jeziku od 16. do 19. stoljeća, izdanja rimskih klasika i astronomske priručnike te svjedoči o duhovnoj i kulturnoj razini ove zajednice.

Zajednička tema *Dana europske baštine* u 2017. godini *Baština i priroda: krajolik mogućnosti*, kojom se želi naglasiti povezanost čovjeka s prirodom te potreba istraživanja njezinih raznolikosti i kulturnih vrijednosti s ciljem očuvanja prirode, baštine i krajolika za buduće generacije, program je na kojem se temelji upravljanje i održavanje Pustinja Blaca u suvremenim okolnostima.

Kao eksperimentalni projekt uređenja kultiviranog krajolika Blaca predstavljaju jedinstvenu priliku za proučavanje i čuvanje tradicionalne ekološke ravnoteže u prostoru između kultiviranog i divljeg izvornog otočkog pejzaža. U posljednja četiri desetljeća izvršeni su opsežni konzervatorsko-restauratorski radovi na muzejskom sklopu, njegovom inventaru te stabilizaciji neposredne geomorfološke strukture, a od 2007. provode se aktivnosti integralne zaštite u sklopu šire definiranog programa Ekomuzeja Pustinja Blaca.

ČILIP I

STRUČNO VODSTVO kroz izložbu *Svilac Svila Svilica*

---

20. 10. 2017., u 17:00 sati, Zavičajni muzej Konavala, Beroje 49, Čilipi
AUTORICE: Jelena Beželj, Anita Arbulić i Antonija Rusković Radonić
ORGANIZATORI: Muzeji i galerije Konavala, Zavičajni muzej Konavala

Izložba *Svilac Svila Svilica* na iscrpan način prikazuje što je svila, tko je sve proizvodi, kako je dudova svila došla u Europu te sam život svilca i proizvodnju svile. Ujedno pokazuje kako se konavoska proizvodnja svile, sa zastarjelim mediteranskom metodologijom njezine izrade, pozicionirala u odnosu prema svjetskim proizvodnjama. Organiziranim stručnim vodstvom široj zainteresiranoj javnosti bit će prezentirana baština i građa kojom ovaj najjužniji kraj Hrvatske obiluje.

DONJA LOMNICA

KONCERT / Izbor iz glazbene baštine Hrvatske

---

22. 9. 2017., 19:00 – 20:00 sati, kurija Modić-Bedeković, Duga ulica 28, Donja Lomnica
GLAZBENICE: Zrinka Posavec, glas, Kristina Bjelopavlović Cesar, klavir

Bogat program predviđa izvedbu popularnih djela klasičnih hrvatskih skladatelja Dore Pejačević, I. L. Kalinskog, D. Bobića, E. Cosetta te šansonijera A. Dedića i A. Kabilja, koji su obilježili hrvatsku glazbenu scenu te nam u naslijeđe ostavili nezaboravne melodije napisane na umjetničke tekstove pjesnika s kraja 20. i početka 21. stoljeća, kao i tradicionalnih pjesama iz cijele Hrvatske, posebice onih starogradskih.

Velika inspiracija skladatelja bila je bogata hrvatska tradicijska glazbena baština. Ovim joj se koncertom vraćamo, ogoljenoj, ali opet u obogaćenom zvukovlju dueta koji će donijeti hrvatske narodne pjesme u sasvim novom ruhu.

Raznolikost stilova koje povezuje hrvatski jezik i autentična interpretacija ovih dviju glazbenica program čini izazovnim ne samo za njih kao izvođače nego i za publiku.

Program:

D. Pejačević – *Zašto*

I. L. Kalisnski – *Kaj je ono mesečina*

D. Bobić – *Ljubav se ne trži*

I. Brkanović – *Uspavanka*

E. Cosetto – *Durme, durme*

A. Dedić – *Tamo da putujem*

A. Kabiljo – *Netko tvoj*

Arr. Z. Posavec – K. Bjelopavlović Cesar- *O gdje si dušo*

Arr. Zrinka Posavec – *Oj vulica*

Arr. K. Bjelopavlović Cesar – *Jesen stiže dunjo moja*

Arr. Z. Posavec – K. Bjelopavlović Cesar – *Oj šumice zelena*

DUBROVNIK

TJEDAN OTVORENIH VRATA palače Resti

---

2. – 6. 10. 2017., 9:00 – 12:00 sati

Konzervatorski odjel u Dubrovniku, Restićeva 7, Dubrovnik

ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Dubrovniku

Palača dubrovačke plemićke obitelji Resti na gradskom predjelu Pustijerna formirana je nakon velikog potresa 1667. godine ujedinjavanjem ostataka dviju ranijih građevina u novu prostornu cjelinu. U drugoj polovici 18. stoljeća unutrašnjost palače temeljito je preoblikovana zadobivši reprezentativna kasnobarokna obilježja s naznakama nadolazećeg klasicizma.

Foto: KO Dubrovnik

Konzervatorska obnova palače Resti započela je još 1988. godine istražnim radovima, da bi konačni radovi restauracije i prilagodbe novoj namjeni kontinuirano trajali od 2011. do 2016. godine. Danas palaču koristi Konzervatorski odjel u Dubrovniku Ministarstva kulture.

Od 2. do 6. listopada 2017., od 9 do 12 sati, zainteresiranoj javnosti omogućit će se obilazak palače i njezina vrta uz stručno vodstvo te prezentirati tijekom radova obnove.

DUBROVNIK

OTVORENA VRATA Muzeja Židovske općine

---

28. 9. 2017., 9:00 – 20:00 sati, Muzej Židovske općine,

Žudioska 3, Dubrovnik

ORGANIZATOR: Muzej Židovske općine, Židovska općina Dubrovnik

U Muzeju Židovske općine čuva se 88 predmeta koji čine dragocjenu zbirku liturgijskih predmeta i predmeta iz povijesti života židovskog naroda na dubrovačkom području. Izloženi su najvrjedniji vjerski predmeti koji predstavljaju baštinu dubrovačkih Židova, među kojima svete knjige Tore, iz 13. stoljeća, koje su Židovi Sefardi donijeli sa sobom nakon progona iz Španjolske 1492., zatim Tora iz 17. stoljeća. Ovom prigodom dana 28. 9. 2017. svim će posjetiteljima biti omogućen slobodan ulaz i razgledavanje vrijedne baštine židovskog naroda.

Foto: RKD

GLAVOTOK

PREZENTACIJA zaštitnih i istražnih radova na crkvi i dijelu Samostana svete Marije

---

22. 9. 2017., u 12:00 sati, Samostan sv. Marije Glavotok

PREDAVAČ: Damir Sabalić

ORGANIZATORI: Konzervatorski odjel u Rijeci, Samostan sv. Marije u Glavotoku

Samostan franjevac trećoredaca glagoljaša na Glavotoku, krajnjoj zapadnoj točki Krka, osnovan je u 15. stoljeću na frankopanskom posjedu. Preuređena, povećana crkva i povijesni dio samostana nastaju od 16. do 19. stoljeća. Smještaj na plovnom putu, blizina pašnjaka, maslinika i šume pridonijeli su opstanku i razvoju ovog najizoliranijeg krčkog samostana.

Vizija fratara, baštinika ovog jedinstvenog kompleksa, podrazumijeva održavanje tradicionalnih djelatnosti, očuvanje krajolika te kvalitetnu prezentaciju samostana i njegovog vrijednog inventara.

Foto: Arhiva Samostana

Od 2015. godine provode se opsežni radovi na obnovi crkve i dijela samostana. Tijekom zaštitnih i istovremeno provedenih istražnih radova došlo je do značajnih nalaza. Otkriće srednjovjekovnih fresaka, odnosno sjevernog zida prvotne crkve, te rezultati građevinskih sondiranja i arheoloških istraživanja stvorili su mogućnosti za novo čitanje građevnog razvoja crkve i samostanskog kompleksa, bitno drugačije od dosadašnjeg.

Ostatci srednjovjekovne freske, Samostan sv. Marije, Glavotok, foto: G. Rodak

---

GLINA – PETRINJA – DVOR HRVATSKA KOSTAJNICA – TOPUSKO: Zaštita kulturnog krajolika Zrinska gora

---

ORGANIZATORI: Konzervatorski odjel u Sisku, Društvo „Terra banalis“, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije, Srednja škola Glina, Srednja škola Ivana Trnskoga iz Hrvatske Kostajnice, Turistička zajednica Topusko, Turistička zajednica Grada Hrvatska Kostajnica, Interpretacijski centar baštine Banovine, Srednja škola Topusko

---

GLINA

IZLOŽBA / Kulturni krajolik Zrinska gora

---

2. – 15. 10. 2017.

Otvorenje: 2. 10. 2017., u 12:00 sati, Hrvatski dom Glina, Ulica Stjepana i Antuna Radića 10, Glina

ORGANIZATORI: Konzervatorski odjel u Sisku, Društvo „Terra banalis“, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije

AUTORI: Ivana Miletić Čakširan, prof., dr. sc. Sanja Lončar, Kata Benac, dipl. inž. agr. vop.

Kulturni krajolik Zrinska gora velika je i prepoznatljiva prostorna cjelina Sisačko-moslavačke županije čiju okosnicu čini razvedeni reljef gorja omeđen gradovima Petrinjom, Glinom, Dvorom i Hrvatskom Kostajnicom. Prostor je prepoznatljiv po masivnom brežuljkastom terenu s gustim listopadnim šumama i očuvanim potočnim dolinama te naseljima koja su se razvila na padinama, zaravnima i hrptovima gore te u dolinama. Posebne su prirodne vrijednosti bogata nalazišta ruda, šume i vode (riječni tokovi i izvori) te endemske, ugrožene i zaštićene biljne i životinjske vrste. Prirodni uvjeti osiguravali su naseljavanje ovog prostora od prapovijesti do suvremenog doba te njegovo povijesno-kulturno oblikovanje, vidljivo danas u bogatoj arheološkoj baštini, starim utvrdama i gradovima, memorijalnoj baštini, zaštićenim urbanim sredinama, povijesnim seoskim naseljima i tradicijskoj arhitekturi te tradicijskim umijećima i lokalnim znanjima o prostoru i suživotu s prirodom. Cilj je izložbe predstaviti krajobrazne i kulturnopovijesne karakteristike Zrinske gore koje su nositelj identiteta prostora te osnova za zaštitu prostora kao kulturnog krajolika. Izložba će pridonijeti propitivanju suvremenog odnosa prema prostoru Zrinske gore te potaknuti prepoznavanje materijalnih i nematerijalnih vrijednosti kao resursa i potencijala za planiranje budućeg održivog lokalnog i regionalnog razvoja.

Nakon Gline izložba će biti predstavljena u Petrinji, Dvoru, Hrvatskoj Kostajnici i Topuskom.

Foto: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije

---

TERENSKA NASTAVA / Hrvatska Kostajnica – Gvozdansko – Zrin: međuinstitucionalna suradnja u okviru integrirane terenske nastave za učenike srednje škole Glina

---

12. 10. 2017.

ORGANIZATOR: Srednja škola Glina

VODITELJICA: Ana Rizmaul, prof.

SUDIONICI: Društvo „Terra banalis“, Konzervatorski odjel u Sisku
Ministarstva kulture, Srednja škola Ivana Trnskoga iz Hrvatske Kostajnice

Banovina je jedna od manjih hrvatskih regija i nalazi se u jugoistočnom dijelu središnje Hrvatske. Na toj maloj površini nalazi se razmjerno velik broj iznimno važnih kulturnih dobara poput plemićkih gradova, kaštela i manjih protutorskih utvrda. Prostor je najuže povezan s knezovima krčkim, odnosno Frankopanima, te s Babonićima i Zrinskim.

Na prostoru Banovine plemići Zrinski formiraju rudnike te kovnicu novca na Gvozdanskom, iz kojih su tijekom gotovo stotinu godina ostvarivali gospodarski temelj svoje moći. Upravo to bogatstvo porodice Zrinskih često je u razdoblju prodora Osmanlija određivalo sudbinu prostora Pounja na lijevoj obali Une. U sklopu terenske nastave učenici će običi utvrde Zrinskih u Hrvatskoj Kostajnici, Gvozdanskom i Zrinu. Vrlo je važno istaknuti povijesnu, gospodarsku i kulturološku važnost prostora te njegovu primjerenu valorizaciju.

U izvođenju terenske nastave te u obilasku terena organizirana su predavanja:

Zrinski na prostoru Pounja i Zrinske gore

(dr. sc. Nataša Štefanec, izvanredna profesorica na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu)

Baština Zrinskih – budućnost Banovine

(diplomirana arheologinja i povjesničarka Ivana Miletić Čakširan, pročelnica Konzervatorskog odjela u Sisku)

Prezentacija projekta Stazama Zrinskih po hrvatskom Pounju u prostoru utvrde Hrvatska Kostajnica

(Srednja škola Ivana Trnskoga iz Hrvatske Kostajnice)

Dramsko-scenski prikaz života najznačajnijih ličnosti obitelji Zrinski i Frankopan (Nikole Šubića Zrinskog, Petra Zrinskog, Frana Krste Frankopana i Katarine Zrinski)

Fotogrametrijsko snimanje Gvozdanskog

(prezentacija učenicima, primjer dobre prakse, Ivan Janković, dipl. ing. geod.)

TOPUSKO

Integrirani nastavni dan srednje škole Topusko: cisterciti i opatija Topusko (opatija Beatae Virginis Mariae de Toplica)

---

25. 9. 2017., od 9:00 sati, park Opatovina Topusko

ORGANIZATORI: Srednja škola Topusko, Općina Topusko

Voditeljice: dr. sc. Ana Novak, Ana Rizmaul, prof.

Sudionici: Društvo „Terra banalis“, Konzervatorski odjel u Sisku Ministarstva kulture, Turistička zajednica Topusko, Državna geodetska uprava, Odjel za katastar Glina

U okviru radionica istaknut će se neke djelatnosti i važnost samostana:

- iscrtati/označiti granice samostana u prostoru
- iluminacije rukopisa (radionica krasopisa)
- ljekarništvo (radionice srednjovjekovne medicine, herbarij ljekovitog i začinskog bilja)
- recepti cistercita (jela, slastice).

Ciljevi integriranog nastavnog dana:

- bolja valorizacija i prezentacija bogate baštine cistercita u Topuskom
- suradnja i prezentacija institucija i društava čija je djelatnost istraživanje, vrednovanje, obnova i prezentacija kulturne baštine
- učenje otkrivanjem u neposrednoj životnoj stvarnosti.

INDUSTRIJSKA RUTA ZRINSKI

---

7. 10. 2017., polazak u 12:00 sati, polazna točka na glavnoj cesti ispred utvrde Gvozdansko

ORGANIZATOR: Interpretacijski centar baštine Banovine

Bešlinec – Rujevac – Kosna – Gvozdansko – Majdan

Ruta industrijske, tj. rudarske i metalurške, baštine temelji se na ostacima industrijskih kompleksa, rudnika, nalazišta i okna, nekoć u posjedu obitelji Zrinski. Baština Zrinskih u Sisačko-moslavačkoj županiji bogata je i raznovrsna te time idealna za interpretaciju i povijesne šetnje. Ona obuhvaća utvrde, stare gradove, kaštele, gospodarske komplekse rudnika, visokih peći i okna, a ujedinjuje materijalnu i nematerijalnu baštinu vezanu uz kulturnopovijesno naslijeđe obitelji

Zrinski. Glavni su aduti rute prepoznatljivost jedne od drevnih aristokratskih obitelji, baština starih utvrđenih gradova i kaštela na ruti i ljepota prirode u njihovom okruženju kao i snažan potencijal za razvoj kulturnog turizma za lokalnu zajednicu.

HRVATSKA KOSTAJNICA

PREDAVANJE / Stari grad Kostajnica: *CASTANOWIZ CROATIAE PROPUGNACULUM*

---

8. 10. 2017., u 13:00 sati, Stari grad Kostajnica

ORGANIZATORI: Turistička zajednica grada, Društvo „Terra banalis“

Tijekom Kestenijade u Starom gradu Kostajnici profesori s Filozofskog fakulteta i članovi društva „Terra banalis“ održat će stručno predavanje pod nazivom *CASTANOWIZ CROATIAE PROPUGNACULUM* i upoznati posjetitelje s ovom vojnom utvrdom uz stručno vodstvo Drage Miletića i Tomislava Petrinca.

„... Kostajnički Stari grad jedinstven je po smještaju. To je u Hrvatskoj jedini sačuvani, kako se popularno kaže, Stari grad, a izvorno plemićki grad koji se postupno transformirao u kaštel, utvrdu, podignutu na unskoj adi. Smještaj neposredno na obali rijeke kostajničkom Starom gradu daje iznimnu slikovitost koju možemo usporediti sa slikovitošću Ozlja, no Ozalj ne izrasta iz rijeke, nego se visoko na stijeni ustobočio iznad nje, ili možemo kostajničku slikovitost usporediti s Trakošćanom, kojem ipak samo obližnji mutni sivi ribnjak, a ne bistra, plava i hirovita Una, pruža odsjaj na vodenoj površini...“

(Drago Miletić, Marija Valjato Fabris: *Stari grad u Hrvatskoj Kostajnici*)

Foto: M. Lahovsky - Žličarić

IMOTSKI PROMOCIJA / Kataloga zaštitnih radova Konzervatorskog odjela Imotski u 2017. godini i proslava 10. godišnjice rada Odjela

---

5. 10. 2017., u 19:00 sati, Konzervatorski odjel u Imotskom
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Imotskom

Ove godine navršava se točno 300 godina od oslobođenja Imotskog od turske vlasti. Krajem srpnja i početkom kolovoza 1717. godine Mletačka Republika na ovim je prostorima vodila svoj posljednji rat s Osmanskim Carstvom. Dana 2. kolovoza na blagdan Gospe od Anđela (Porcijunkule) – blagdan od posebne važnosti za franjevački red – fra Stipan Vrljić u oslobođenoj je imotskoj tvrđavi Topani služio svečani *Te Deum*. Taj dan slavimo kao dan Grada Imotskog, a Gospa od Anđela postaje zaštitnicom grada i cijele Imotske krajine. Osmanska vlast na ovim prostorima, odlazak Turaka, formiranje nove granice, povratak franjevaca u Imotski te niz drugih događaja obilježili su zauvijek prostor Imotske krajine te značajno utjecali na njezin budućí razvoj.

Uz navedenu obljetnicu Konzervatorski odjel u Imotskom ove godine slavi i desetogodišnjicu izuzetno plodonosnog djelovanja na području očuvanja bogate kulturne baštine ovog prostora s nadom da će tako biti i u budućnosti.

U okviru programa *Dana europske baštine*, koji je stoga posvećen navedenim obljetnicama, bit će predstavljen malen, ali važan, katalog radova koje smo kao konzervatori vodili u Imotskom. Predstaviti će se zahvati na župnoj crkvi sv. Frane i unutar nje, od kojih su neki riješili dugogodišnje probleme, te rekonstrukcija crkvice Gospe od Anđela na Topani kao i same tvrđave Topane.

Foto: KO Imotski

JASTREBARSKO / PLEŠIVIČKO GORJE

TEMATSKI STRUČNI OBILAZAK / Kulturna baština i voda – prepoznavanje veza

---

5. 10. 2017., polazak autobusa iz Zagreba u 9:00 sati, Trg braće Mažuranić 14 (ispred Etnografskog muzeja), povratak oko 17:00 sati
Prijave putem e-pošte: danieuropskebastine@min-kulture.hr
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Zagrebu, Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture

Stručnim obilaskom jaskanskog kraja, gdje izvori i vodotoci čine važan dio sveukupne vrijednosti ambijenta, bit će obuhvaćena kulturna baština vezana uz vodu. Dio područja pripada Parku prirode Žumberak Samoborsko gorje. Krajolik se ističe strmim i duboko usjećenim dolinama kroz koje teku vodom bogati potoci koji skupljaju vodu mnogobrojnih gorskih izvora. Na planinskim šumovitim grebenima nalaze se mala seoska naselja. Na južnim, istočnim i zapadnim prastrancima i obroncima Samoborskog – Plešivičkog – gorja, na strminama i među kosinama oblikovani su slikoviti amfiteatralni položaji vinogradarske podregije Plešivica, gdje stanovništvo obrađuje brojne vinograde na blagim terasama sve do Jastrebarskog. Tradicionalan način života i korištenja prirodnih datosti prostora uvjetovao je nastanak karakterističnog kulturnog krajolika gdje se isprepleću sela i zaseoci s oranicama, livadama, pašnjacima, vinogradima i šumama. Bogatstvo vode glavno je prirodno obilježje krajolika. Vode jaskanskog kraja – mnogobrojni gorski izvori, izvori mineralne vode, manji vodotoci i planirani ribnjaci – prepoznate su kao baština i sastavni dio vrijednosti različitih kulturnih dobara. Posjetit će se izvor Jane u Sv. Jani, potoci Kupčina, Slapnica, Draga, Brebrovac i Reka, pritoci kupskog sliva, ribnjaci uz dvorce u Pribiću i Jastrebarskom.

Strmec Pribički (Krašić) – Grkokatolički biskupski kompleks (potok Kupčina s pritokom, umjetni/planirani ribnjak)

Kompleks čine biskupski dvor, kapela Blagovijesti Presvete Bogorodice, stambene građevine i gospodarske zgrade s dvorištem. Tijekom 16. i 17. stoljeća posjed je bio u vlasništvu obitelji Frankopan, a potom Zrinski, za koje je sagrađena kurija u 18. stoljeću, kasnije dograđena i preuređena u dvor grkokatoličke biskupije. Posjed je velikim zahvatom od 1910. do 1914. prema projektu arhitekta Stjepana Podhorskog u vremenu biskupa Julija Drohobeczkog (1853. – 1934.) dobio svoj današnji izgled. Kapela je sagrađena na umjetnom otočiću u sredini ribnjaka pravilnog kvadratičnog oblika za čije je pejzažno rješenje korišten manji pritok potoka Kupčine koji izvire u podbrežju ispod zaseoka Nerali. Osim arhitektonskih stilskih vrijednosti, značajno je obilježje ovog kompleksa skladna povezanost s okolnim krajolikom.

Slavetić – naselje i dvorac Oršić (potok Brebrovac)

Naselje Slavetić smješteno je na jugozapadnoj padini Samoborskog gorja, desetak kilometara sjeverozapadno od Jastrebarskog. Selo Slavetić (*villa Sclauetichi*) spominje se prvi put 1249. godine, a hrvatsko-ugarski kralj Matija Korvin darovao je posjed grofu Petru Oršiću 1487. godine. Ta je plemićka obitelj tijekom 16. stoljeća sagradila burg i kapelu na dva nasuprotna brežuljka između kojih se postupno niz padinu razvilo današnje naselje.

Dvorac Oršić građen je i dograđivan tijekom više stoljeća, zbog čega je arhitektonski izrazito slojevit te očituje gotičke, renesansne i barokne stilske karakteristike. Prvotni kasnosrednjovjekovni burg s četverokutnom branič-kulom i palasom tijekom vremena preoblikovan je u prostrani dvorac stambeno-ladanjske namjene. Dvorac Oršić sačuvao je svoje izvorne stilske karakteristike te predstavlja reprezentativan primjer svjetovnog graditeljskog sklopa u kojem se, uz različite povijesne stilove, skladno miješaju obrambeni i stambeno-ladanjski arhitektonski elementi. Svojim položajem usred živopisnog brežuljkastog krajolika ističe se u široj slici naselja Slavetić. Vlastelinstvom su se nekoć prostirale šume, povrtnjaci i voćnjaci, pašnjaci i oranice te vinogradi. U podnožju grada, koristeći vodu potoka Brebrovca za potrebe grada, mljele su manje vodenice.

Sveta Jana – Toplice Svetojanske - kupka, drveni mlin (izvor mineralne vode Jana)

Sveta Jana je mikropodručje Jaskanskog prigorja sa 17 slikovitih sela, smještenih sjeverozapadno od Jastrebarskog na padinama Samoborskog gorja i poznatih po uzgoju vinove loze. Najveće je naselje Gorica Svetojanska, smještena na širokom zelenom grebenu podno Japetića (879 m).

Prirodna niskomineralizirana voda *Jana* crpi se iz otprilike tri tisuće godina starog arteškog vrela s dubine od 800 metara. Manji jednodnostorni mlin vodenica s nadljevnim kolom i dva mlinska postrojenja zvan Severinčev mlin nalazi se na raskrižju putova uz potok nedaleko od vrela i kupki zvanih Toplice. Građevni je dio mlina obnovljen, dok mlinski pogon treba obnoviti.

Draga Svetojanska, drveni mlinovi, stari grad Turen (potok Draga, izvor ispod Japetića, kaptaža lokalnog vodovoda)

Na području Jastrebarskog u prošlosti je radilo mnogo mlinova. Do danas je ostao očuvan tek manji broj. *Godrijanov mlin* na potoku Draga, izgrađen oko 1890., obnovljen je i stavljen u funkciju 2007. godine. Uz mlin je rekonstruirana i *Mlinareva iža*, originalna mlinareva kuća u kakvoj je nekada živjela mlinareva obitelj.

Dvije jednodostorne, manje, mlinice građene od horizontalno slaganih planjki sačuvane su na izlazu iz Drage Svetojanske, uz put prema Japetiću, u neposrednoj blizini starog grada Turena.

Utvrda Turen Svetojanski smještena je na desnoj strani uskog klanca potoka Draga (Reka) i brani prolaz iz jaskanskog Pokuplja i Prigorja u Žumberačko-plešivički masiv, odnosno Štajersku. Djelomično je očuvana kružna branič-kula, dok je ostatak sačuvan u arheološkom sloju. Istraživanja definitivno stavljaju Turen Svetojanski u kontekst protuturskih utvrda 15./16. st. s cilindričnom branič-kulom, kojih u Hrvatskoj nema velik broj.

*Strmec Pribički, kapela
Blagovijesti Presvete Bogorodice
Foto: KO Zagreb*

Gorica Svetojanska – etnografska zbirka u Područnoj školi

Etnografska zbirka sastoji se od predmeta koje je Etnoudruga „Sveta Jana“ prikupila u svetojanskom kraju. Zbirka smještena u potkrovlju školske zgrade Područne škole Gorica Svetojanska otvorena je za javnost 2002. godine.

Stalni postav etnografskih predmeta koncipiran je prema funkcionalnim cjelinama inventara tradicijskog kućanstva i gospodarstva, posebno uz tradicijsko vinogradarstvo, te kolekciji fotografskih memorabilija.

Jastrebarsko – Dvorac Erdödy, gospodarske zgrade, perivoj, bačvarski obrt (potok Reka, ribnjak)

Dvorac Erdödy, okružen prostranim parkom s ribnjakom i nizom gospodarskih zgrada uz potok Reku, u neposrednoj blizini glavnog trga povijesne jezgre

Jastrebarskog, izuzetno je vrijedan primjer nizinskog kaštela kontinentalne Hrvatske, koji ujedinjuje stambenu i fortifikacijsku funkciju, svjedočeći o vremenu što ga karakterizira spuštanje feudalaca iz srednjovjekovnih burgova i organizacija novog načina življenja u nizinama.

Uz rub posjeda, položene uzdužno uz potok Reku, od nekadašnjih gospodarskih zgrada do danas su sačuvane žitnica i kuća za poslugu.

Bačvarska zbirka obitelji Golub (Z-6211) otvorena je u Jastrebarskom 25. svibnja 2012. godine te prezentira bačvarski obrt kakav je bio od 19. pa do sredine 20. st. Iz izložene građe iščitavaju se znanja i umijeća bačvarskog obrta kao dio kulturne baštine kraja. Zbirka broji 233 predmeta od metala, drva, rogoza i papira. Predstavljani alati djelo su austrijskih obrtnika kao i samoukih proizvođača ili industrije s njezinih početaka. Osim sačuvanih predmeta kao artefakata, uz njih je sačuvano i nazivlje, uglavnom dvojezično, tj. njemačko i hrvatsko. Bačvari Golub, i danas aktivni obrtnici, održavaju i popravljaju drveno posuđe i alate.

KALNIČKO GORJE

OBILAZAK Velikog Kalnika

---

29. 10. 2017., u 11:00 sati – okupljanje ispred crkve sv. Brcka u Kalniku
ORGANIZATORI: Konzervatorski odjel u Bjelovaru, Općina Kalnik

Kalničko gorje mjesto je prožimanja prirodne i kulturne baštine. Područje Malog Kalnika iznad izohipse od 410 m proglašeno je botaničkim rezervatom prirode. Rezervat ima površinu 5,35 ha i sastavni je dio veće zaštićene cjeline – Zaštićenog krajolika Kalnika. Od zaštićenih biljnih vrsta u Republici Hrvatskoj na Kalniku ih se

Foto: KO Bjelovar

nalazi trinaest, a prisutno je i više od pet stotina vrsta leptira. U takav prirodni kontekst smještena je i podjednako značajna kulturna baština, prije svega srednjovjekovna arhitektura. Tu se nalaze srednjovjekovni burgovi Veliki i Mali Kalnik, smješteni na samom hrptu Kalničke gore. Oko srednjovjekovnih burgova širi se mreža crkava nastalih ponajprije tijekom 13. i 14. stoljeća. Konzervatorski odjel u Bjelovaru, u suradnji s Općinom Kalnik, održat će 29. listopada s početkom u 11 h obilazak Starog grada Velikog Kalnika, crkve sv. Brcka u Kalniku i crkve sv. Andrije u Kamešnici.

Foto: KO Bjelovar

KOPRIVNIČKI IVANEC

PREDAVANJE / Ivanečki vez – priroda na platnu

---

15. 10. 2017., u 16:00 sati, Osnovna škola Koprivnički Ivanec, Koprivnička ulica 27, Koprivnički Ivanec
ORGANIZATOR: Društvo izvornog folklor Koprivnički Ivanec

Čičak i poljsko cvijeće,
narodna nošnja Koprivničkog Ivanca
s početka 20. st.
Foto: Društvo izvornog folklor
Koprivnički Ivanec

U narodnoj nošnji Župe Koprivničkog Ivanca, odnosno naselja Koprivnički Ivanec, Kunovec, Botinovce, Goričko i Pustakovec, vrijednošću i ljepotom naročito se izdvaja svečano ruho udanih žena, a u njemu posebno mjesto imaju bogato vezeni rukavi na *plečku* (košulja) i *počulici* (kapica) kao i *ropci* (rubac) starije izrade. Jedinstvenim ivanečkim vezom, čije je umijeće izrade registrirano nematerijalno kulturno dobro RH, u okrilju osobnog pristupa i maštovitosti vezilje prikazuju se vezeni motivi inspirirani okolnom prirodom.

U ovom izlaganju predstaviti ćemo motive ivanečkog veza, njihov izvor u prizorima iz prirodnog i životnog seoskog okruženja, načine i oblike izrade, korištene materijale i boje, upotrebu, održavanje i čuvanje vezenih predmeta.

Više informacija na: www.dif-kopivanec.hr.

KRAPINA

Dan otvorenih vrata / Muzej krapinskih neandertalaca

---

24. 9. 2017., 15:00 – 18:00 sati, besplatan ulaz za individualne posjetitelje,
Muzej krapinskih neandertalaca, Šetalište Vilibalda Sluge bb, Krapina
ORGANIZATOR: Muzej krapinskih neandertalaca

Muzej krapinskih neandertalaca će u sklopu manifestacije *Dani europske baštine* omogućiti slobodan ulaz za individualne posjetitelje u nedjelju, 24. rujna 2017., od 15 do 18 sati.

Posjetitelji će moći, osim obilaska stalnog postava i Nalazišta Hušnjakovo, ispred Muzeja razgledati putujuću izložbu na otvorenom pod nazivom *Ice Age Europe Now*, koja na edukativan, ali i zabavan način govori o paleolitskim nalazištima Europe, životu, kulturi te načinu življenja prvih stanovnika Europe.

U prostorijama stare muzejske zgrade (Kneippova zgrada) otvorena je tematska izložba Fossilna bogatstva *Hrvatskog zagorja i Podravine*. Prezentirana je fosilna građa Zagorja: Nalazišta Hušnjakovo kao najbogatijeg svjetskog nalazišta neandertalaca, Radoboja – bogatog nalazišta fosilne flore i faune, nalazišta poludragog kamena ahata na lokalitetu Gaveznica-Kameni vrh pokraj Lepoglave. U podravskom dijelu izloženo je više od 50 originalnih fosila pleistocenskih životinja poput vunastog i stepskog mamuta, vunastog nosoroga, stepskog bizona, pragoveđa i dr.

Foto: Arhiva Muzej krapinskih neandertalaca

KRAPJE

PROGRAM *Dana europske baštine* u Krapju

---

16. - 17. 9. 2017.

ORGANIZATORI: JU Park prirode Lonjsko polje, Općina Jasenovac i Turistička zajednica Općine Jasenovac

SUORGANIZATORI: Udruga za očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine Kraplani, Udruga mladih Krapje, DVD Krapje, Športsko ribolovna udruga „Jez“ Jasenovac, LD Posavski lovac Krapje, JAK Jasenovac i Udruga „Srce“ Puska

SPONZORI: Ministarstvo kulture, TZ Sisačko-moslavačke županije, JU Park prirode Lonjsko polje i Općina Jasenovac

---

16. 9. 2017.

Polazak autobusa iz Zagreba, Trg braće Mažuranić 14 (ispred Etnografskog muzeja), u 8:00 sati, povratak u 17:00 sati; prijave putem e-pošte: info@pp-lonjsko-polje.hr.

- Otvorenje izložbe u organizaciji Muzeja Moslavine
- Otvorenje izložbe *Krapje-graditeljska baština camerom obscurom* u organizaciji Hrvatskog fotosaveza, u 12:00 sati
- Izlaganja *Posebni ornitološki rezervat „Krapje dol“* i *Parkovna arhitektura u zaštićenim ruralnim cjelinama*, JU PP Lonjsko polje i Ministarstvo kulture
- Mimohod KUD-ova kroz selo graditeljske baštine
- Svečano otvorenje manifestacije *Dana europske baštine* i Kulturno-umjetnički program uz nastup udruga i KUD-ova
- Popodnevni tamburaški koncert, tamburaški sastav „Zlatne žice“ Novska
- Stručno vođenje: *Izvorne pasmine u PP Lonjsko polje*, Staza graničara

Foto: Hrvatski fotosavez

Prateći program:

Prezentacija štandova tradicijskih zanata, alata, suvenira i ekoproizvoda
Etnozbirka Palačić

Likovna kolonija

- Vožnja konjskom zapregom i rekreativno jahanje
- Oldtimer klub „LANZ BULDOG“ Novska
- Izviđački kamp, Udruga mladih Krapje, logorska vatra
- Panoramska vožnja turističkim brodom „Katarina 1“ po rijeci Savi
- Edukativni program za djecu *Krapje – selo graditeljske baštine*
- Krapjanska noć, kuća br. 1, tamburaški koncert: „TS Fijaker“

17. 9. 2017.

- Fotoradionica za mlade „Svjetlo“, Hrvatski fotosavez
- Aktivnost mladih čuvara prirode Lonjsko polje i Udruge mladih Krapje
- Atletska natjecanja mladeži – JAK Jasenovac
- Natjecanje ribičke mladeži, kadeti ŠRD-a „Jez“, most na Strugu u Plesmu
- Vožnja kanuom, pristan na Strugu Plesmo
- Vožnja brodom „Katarina 1“ po rijeci Savi

KRAPJE

IZLAGANJE / Posebni (ornitološki) rezervat „Krapje dol“

PREDAVAČ: Valerija Hima, JUPP Lonjsko polje

16. 9. 2017., 11:30 – 13:00 sati, Prijamni centar Krapje, Krapje br. 16

Posebni ornitološki rezervat „Krapje dol“ nalazi se u Parku prirode Lonjsko polje. Najstariji je riječni rukavac Save i zaštićen je 1963. godine. Uz rezervat se nalaze dvije promatračnice za ptice izgrađene od tradicionalnog materijala – hrastovine – i u povijesnom stilu nekadašnjih „čardaka“, koji su u vrijeme Vojne krajine bili uz rijeku Savu i služili za čuvanje granice između Austro-Ugarske Monarhije i Otomanskog Carstva. Cijela staza koja spaja sela Krapje i Drenov Bok dugačka je 4300 m, a prolazi kroz tradicionalni krajobraz mozaičnih poljoprivrednih oranica, livada, pašnjaka i prirodnih živica.

Posebni (ornitološki) rezervat „Krapje dol“, promatračnica za ptice

Foto: KO Zagreb

KRAPJE IZLAGANJE / Parkovna arhitektura u zaštićenim ruralnim cjelinama

---

PREDAVAČ: mr. sc. Ksenija Petrić, Ministarstvo kulture,
Konzervatorski odjel u Zagrebu

U Parku prirode Lonjsko polje nalaze se ruralna naselja, koja organizacijom i položajem datiraju iz 17./18. st., iz doba Vojne krajine. Parkovna arhitektura i posebne biljne vrste malih ruralnih cjelina zanemarene su i nedovoljno prepoznate vrijednosti ruralnog ambijenta. Oblici parkovne arhitekture sačuvani ili nestali iz slike naselja javljaju se na javnim prostorima kao manji parkovi, drvoredi i pojedinačna stabla. Biljne vrste spoj su tradicionalnih vrsta retencijskih područja i vrsta unesenih u cilju uređenja naselja. Park prirode upisan je na *Pristupnu listu* UNESCO-ove *Liste svjetske baštine*, što obvezuje na upravljanje dobrom putem istraživanja, analize i rekonstrukcije svih vrijednosti.

Foto: Darko Gorenak

LEPOGLAVA

21. Međunarodni festival čipke

Lepoglava 21. – 24. 9. 2017.

ORGANIZATORI: Grad Lepoglava, Uprava za zaštitu kulturne baštine
Ministarstva kulture

Ovogodišnji *Međunarodni festival čipke* održava se od 21. do 24. rujna 2017. godine u Lepoglavi, a tematski obrađuje baštinu europskih čipkarskih škola. Putem izložaba, predavanja i okruglog stola osvjetlit će se uloga škole u razvoju i održavanju vještine čipkarstva. Poseban je naglasak stavljen na lokalno čipkarstvo prezentirano izložbom *Baština lepoglavske čipkarske škole*, a u povodu 80. obljetnice otvorenja školske zgrade Banovinskog čipkarskog tečaja u Lepoglavi. Festivalске izložbe i radionice namijenjene su publici različitih generacija, od predškolskog i školskog uzrasta do treće životne dobi, za sve posjetitelje koje zanimaju baštinjene i suvremene čipkarske vještine. Partnerska je zemlja na ovogodišnjem festivalu Savezna Republika Njemačka. Kako čipkarsku baštinu čuvaju i njeguju, pokazat će čipkarice i čipkari iz Hrvatske, Belgije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Estonije, Italije, Mađarske, Njemačke, Poljske i Slovenije.

Međunarodni festival čipke u Lepoglavi dobio je u travnju 2017. godine veliko međunarodno priznanje – oznaku *EFFE Label 2017 - 2018., Remarkable festival EFFE – Europe for festivals, festivals for Europe*, koja označuje kvalitetu sadržaja i produkcije ovog Festivala.

Više informacija na internetskim stranicama: www.cipkarski-festival.com
i www.lepoglava-info.hr.

Foto: Darko Gorenak

21. RUJNA 2017.

- 18:00**   **Terasa restorana „Ivančica“ – šator**
Svečano otvorenje 21. Međunarodnog festivala čipke i podizanje festivalske zastave

PETAK, 22. RUJNA 2017.

- 10:00 – 17:00**   **Dom kulture – čitaonica**
Dani europske baštine 2017. u Lepoglavi: *Baština i priroda: krajolik mogućnosti*, predavanja i UNESCO-ove radionice
- 17:00**   **Pavlinški samostan**
Otvorenje filatelističke izložbe Kluba mladih filatelista Trakošćan u suradnji s Milkom Linecom iz FD Maribor
- 19:00 – 20:30**   **Terasa restorana „Ivančica“**
Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu – *BOGI IVAC – ZNOVA*, Ljubomir Kerekeš
- 21:00 – 22:00**   **Terasa restorana „Ivančica“**
Glazbeni program

Foto: Darko Gorenak

SUBOTA, 23. rujna 2017.

Dan Republike Njemačke u Lepoglavi: Čipka i okusi Njemačke

10:00 – 20:00 Terasa restorana „Ivančica“

8. Sajam tradicijskog rukotvorstva i starih zanata

10:00 Zgrada gradske uprave Grada Lepoglave

Otkrivanje spomen-ploče u povodu 80. obljetnice otvorenja školske zgrade Banovinskog čipkarskog tečaja u Lepoglavi

10:30 Dom kulture – čitaonica

Stručni seminar: Baština europskih čipkarskih škola (prošlost, sadašnjost i budućnost) – sudjeluju predstavnici hrvatskih i inozemnih čipkarskih škola

11:00 – 14:00 Terasa restorana „Ivančica“

Nastupi dječjih vrtića i dječje zabavne igre

16:00 Terasa restorana „Ivančica“

Otvorenje *8. Sajma tradicijskog rukotvorstva i starih zanata* te kulturno-zabavni program

Modno događanje: „Očaranost – čipke kroz vrijeme“ – Kulturzentrum „Goldne Sonne“ i Čipkarska škola iz Schneeberga

Kulturno-umjetnički program: Zajednica Nijemaca u Hrvatskoj – Zagreb

19:00 Crkva Blažene Djevice Marije

Koncert: *Trio d'oro*

20:30 – 23:00 Terasa restorana „Ivančica“ – šator

Zabavni program – Glazbeni sastav „Podvinčani“

24. RUJNA 2017.

8:00 Crkva Blažene Djevice Marije

Koncelebrirana sveta misa za čipkarice i sudionike *21. Međunarodnog festivala čipke*

10:00 – 18:00 Terasa restorana „Ivančica“

8. Sajam tradicijskog rukotvorstva i starih zanata

14:00

Mimohod kroz Lepoglavu (od Osnovne škole Lepoglava)

Limena glazba Lepoglava, čipkarice, pavlini, KUD „Lepoglavski pušlek“, Kuburaško društvo „Glasna kubura“ Kamenica, Kuburaško društvo „Prva kubura“ Višnjica, Lovačko društvo „Srnjak – Ravna Gora“ Lepoglava, Pihalni orkester Alples Železniki i mažoretkinje iz Železnika – Slovenija, Hrvatsko kulturno društvo Pomurje Lendava – Slovenija, Tamburaški orkestar „Biseri“ Kamenica

14:30

Terasa restorana „Ivančica“ – šator

Kulturni program „Lepoglavski kušlec“: Limena glazba Lepoglava, KUD „Lepoglavski pušlek“, Pihalni orkester Alples Železniki i mažoretkinje iz Železnika – Slovenija, Hrvatsko kulturno društvo Pomurje Lendava – Slovenija, Tamburaški orkestar „Biseri“ Kamenica

17:00

Zatvaranje festivala

Zabavni program – godišnji koncert Limene glazbe Lepoglava

LEPOGLAVA

Dani europske baštine 2017. u Lepoglavi: Baština i priroda: krajolik mogućnosti, predavanja i UNESCO-ove radionice

---

22. 9. 2017., u 10:30 sati, Turističko kulturno-informativni centar Lepoglava
ORGANIZATORI: Grad Lepoglava, Uprava za zaštitu kulturne baštine
Ministarstva kulture

Posjetitelji Festivala moći će vidjeti na koje se načine o prirodnoj i kulturnoj baštini brine lokalna zajednica na području Grada Lepoglave. Naglasak je stavljen na djelatnost školskih zadruga koje će izložbama i radionicama tradicijskih vještina zorno pokazati nastajanje lepoglavske čipke, pletenje *logožara* i košarica, izradu papirnato cvijeća, igračaka od prirodnih materijala te vezilačke vještine. Obiteljski licitarski obrt Gladović, utemeljen prije 80-ak godina, prikazat će proces izrade čuvenih licitarskih srca, beba i konjića. Posjetiteljima će se prezentirati

Foto: Darko Gorenak

restauratorski i konzervatorski radovi na kulturnim dobrima nacionalnog značenja u kulturnopovijesnoj cjelini pavlinskog samostana i crkve u Lepoglavi te kapelici sv. Jurja u nedalekoj Purgji. Program ovogodišnjih *Dana baštine* u Lepoglavi pokazat će stoljećima baštinen međuodnos i prožimanje čovjeka i prirode, očuvan prirodni i kulturni krajolik koji ostaje u naslijeđe budućim generacijama.

PROGRAM:

- 8:30** polazak autobusa iz Zagreba, Trg braće Mažuranić 14 (ispred Etnografskog muzeja)
- Prijave putem e-pošte:
danieuropskebastine@min-kulture.hr do 19. 9. 2017.
- 10:30** TKIC
- Riječi dobrodošlice – gradonačelnik Marijan Škvarić
Ma Liepeglava, Vrtić Lepoglava
- 10:45 – 11:15** Predavanje:
Ručni rad kao motivacija za razvijanje kreativnosti
- 11:15 – 11:30** Stanka za osvježenje
- 11:30 – 12:00** Predavanje:
Baština u obrazovnim programima na području Grada Lepoglave
- 12:15 – 13:30** Vođenje kroz izložbe
- 15:00 – 16:00** radionice lepoglavske čipke, pletenja *logožara* i košarica, izrade papirnatog cvijeća, igračaka od prirodnih materijala, vezenja i izrade licitara
- 16:00 – 17:00** slobodno/odlazak na ugasli vulkan Gaveznicu – Kameni vrh, geološki spomenik prirode
- 17:00** Polazak prema Lepoglavskoj Purgji
- 17:15 – 17:30** Dobrodošlica mještana Purgje
- 17:30 – 18:00** Kapelica sv. Jurja
- 18:15** Polazak prema Zagrebu

LIPIK

PREDAVANJE / Lječilište i perivoj u Lipiku

---

3. 10. 2017., u 10:00 sati, Lipički park, paviljon Izvor, Lipik
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Požezi
PREDAVAČ: Danela Vujanić

Naselje Lipik razvilo se oko termomineralnih izvora koji su poznati još iz rimskog doba. Razvoju i uređenju lipičkih toplica značajno su pridonijeli grofovi Jankovići, vlasnici ovog imanja punih stotinu godina. Prvo poznato mjerenje temperature vode izvedeno je 1782. godine, kad su već postojale *Opća, Grofova, Gospojina* i *Episkopska kupelj*. Na raskrižju tadašnjih putova godine 1830. sagrađena je kupelj *Quella*. Prvu kvantitativnu analizu vode proveo je 1839. bečki ljekarnik i kemičar D. Wagner, kad započinje i uređenje parka uz kupališne zgrade. Bačvar Antun Knoll iz Vukovara postaje godine 1867. vlasnik izvora te počinje cjelovito uređivati toplice. Inženjer Zsigmondy

1869. izveo je bušenje arteškog bunara do dubine od 234 metra, na kojoj se nalazi pitka mineralna voda temperature 64 °C, uz koji je podignut paviljon *Izvor* s vodom za piće. *Blatne* i *Kamene kupke* izgrađene su 1870., a hotel *Garni (Kurhotel)* i *Dependence* 1872. godine. Lipičke toplice već potkraj 19. stoljeća postaju glasovito europsko lječilište, a 1885. prelaze u vlasništvo peštanskih liječnika *Deutscha* i *Schwimera*,

Vrt ispred Kursalona,
povijesna fotografija

Rimske kupke
i Dependence
Foto: KO Požega

koji nastavljaju njihovo uređenje te grade *Rimske* i *Mramorne kupke* i adaptiraju postojeće. Proširuju lječilište i 1893./1894. grade *Kursalon* i druge kupališne zgrade te kreiraju reprezentativni perivoj. Urbanistički ansambl kupališnih zgrada formira prostor unutar kojega je oblikovan neobarokni perivoj. Perivoj južno od *Kursalona* oblikovan je u pejzažno romantičnom stilu, koji je krajem 19. stoljeća na izložbi u Budimpešti dobio posebno priznanje te je proglašen najbolje uređenim lječilišnim perivojem u Austro-Ugarskoj Monarhiji. Svi zahvati na perivoju trebaju se temeljiti na očuvanju i rehabilitaciji karaktera i doživljaja neobaroknog, odnosno romantičarskog, perivoja s kraja 19. i početka 20. stoljeća.

LIVADE PREDAVANJE I STRUČNO VODSTVO / Motovunska šuma – spoj prirodne i kulturne baštine

---

Livade, lugarnica Šumarije Buzet

Detaljne informacije o tome kad će se održati predavanje i vodstvo bit će objavljene na: <http://www.ami-pula.hr/> i <https://hr-hr.facebook.com/Arheoloski/>.

PREDAVAČI: dr. sc. Tatjana Bradara, Arheološki muzej Istre, Christian Gallo, dipl. ing. šumarstva, Hrvatske šume UŠP Buzet, Nataša Nefat, viša stručna savjetnica, Konzervatorski odjel u Puli

STRUČNO VODSTVO: dr. sc. Tatjana Bradara, Christian Gallo

ORGANIZATORI: Arheološki muzej Istre, Hrvatske šume UŠP Buzet, Konzervatorski odjel u Puli

Motovunska šuma, zasigurno najpoznatija istarska šuma koja se danas prostire na površini od 1100 ha, bila je već u doba Mletačke Republike omeđena kamenim oznakama. Zbog visoke kvalitete hrastovo se drvo koristilo isključivo za potrebe mletačkog Arsenala, za izgradnju trupova broda, te je uz šumu Montello (Treviso) izravno bila pod Vijećem deseterice - upravnim tijelom tadašnje Mletačke Republike i providura za drvo i šume. Šumu su pazili posebni kapetani za dolinu, a kasnije zastupnici za Motovunsku dolinu i šumu koji su sprječavali i prijavljivali bilo kakvu štetu. S obzirom na vrlo visoku državnu

Foto: Arheološki muzej Istre

Foto: Arheološki muzej Istre

važnost šuma je triput označivana - 1304., 1566. i 1779. godine. Od prvotnih četiristotinjak kamenih samostojećih oznaka ostalo je sačuvano tek stotinjak.

Motovunskom šumom organizirano se gospodari već više stoljeća. Danas njome potrajno gospodari trgovačko društvo Hrvatske šume, UŠP Buzet, Šumarija Buzet, te je ona u znanstvenim, ali i laičkim, krugovima izuzetno zanimljiva s fitocenološkog, herpetološkog, mikološkog gledišta. U dijelu površine zaštićena je u kategoriji posebnog rezervata šumske vegetacije još od 1963. godine, dok se danas cijelom svojom površinom nalazi u ekološkoj mreži Natura 2000.

LUKAVEC

RADIONICA / Tehnike zidnog slikarstva

---

6. 10. 2017., 9:30 – 15:30 sati, Stari grad Lukavec, Lukavec

VODITELJICA RADIONICE: izv. prof. mr. art. Suzana Damiani,
Odsjek za konzerviranje i restauriranje umjetnina, Akademija likovnih
umjetnosti u Zagrebu

SURADNICI: profesori i studenti na Odsjeku za konzerviranje i restauriranje
umjetnina, Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu

Prošle godine u Starom gradu Lukavcu održana je *Radionica tradicijskih umijeća potrebnih za obnovu kulturne baštine*. Radionica je izazvala velik interes javnosti te je narasla u višegodišnji projekt kojem je cilj nizom tematskih radionica pokazati i promovirati znanje i vještine potrebne za obnovu kulturnih dobara. Ove godine studenti Akademije likovnih umjetnosti – Odjeka za konzerviranje i restauriranje umjetnina, uz vodstvo profesorice Suzane Damiani, demonstrirat će proces restauracije zidnog oslika. U sklopu jednodnevne radionice demonstrirat će se sve faze radova, sudionici će se upoznati s osnovnim pojmovima o tehnikama i materijalima koji se koriste u izradi zidne slike. Sudionici će imati priliku i

Foto: Arhiva Muzeja Tropolja

samostalno izvesti fragment zidne slike te se na taj način i neposredno upoznati s tom tehnikom. Radionica je namijenjena sudionicima svih dobnih skupina, s tim da se aktivnosti za najmlađe sudionike ograničavaju na slikanje na žbuci koja je već pripremljena.

Aktivnosti:

- kratko uvodno predavanje s osnovnim pojmovima vezanim za zidne tehnike
- izrada skice, crteža, kartona
- izrada vapnene žbuke
- priprema zida
- polaganje žbuke na zid (*arriccio, intonaco*)
- tehnike prijenosa crteža
- priprema pigmenata
- izvedba *fresco* zidne slike.

Trajanje radionice: 1 sat za najmlađe sudionike, 5 sati za ostale (cijeli proces)

Prijave za sudjelovanje na radionici primaju se do četvrtka, 5. 10. 2017., putem elektroničke pošte: kultura@gorica.hr.

Polazak autobusa iz Zagreba u 9:00 sati, Trg braće Mažuranić 14 (ispred Etnografskog muzeja), iz Velike Gorice u 9:20 sati, povratak u 15:30 sati.

Prijave: kultura@gorica.hr.

OBROVAC–KRUPA

PREDAVANJE I IZLOŽBA FOTOGRAFIJA / Krajolik Krupe i Zrmanje – Kulturni krajolik – Kudin most na Krupi

---

4. 10. 2017., u 11:00 sati, gospodarska zgrada uz mlinicu ispred Manastira Uspenja Presvete Bogorodice, Obrovac–Krupa
ORGANIZATORI: Grad Obrovac, Konzervatorski odjel Zadar, Manastir Uspenja Presvete Bogorodice u Krupi

Petstotinjak metara od ušća rječice Krnježe u Krupu, u kanjonu rijeke Krupe, podno sela Golubića, tj. njegova zaseoka Veselinovića, nalazi se pješački most, koji stanovništvo zove Kudin most. Most je sagradio lokalni majstor Jovan Veselinović na gornjem rubu 10 metara visokog slapa, na mjestu gdje je rijeka najniža, a nizvodno od slikovitih „ogrlica“ – slapova po imenu Deveterac, na prijelazu 18. u 19. stoljeće.

Kudin most cijeli je zidan tehnikom suhozida, raščlanjuju ga dvanaest sedrenih svodova i tri manja propusta. Dugačak je 109 metara, a prosječna mu je širina 1,5 metar. Svodovi nisu raspoređeni u pravilnom razmaku, niti su oslonjeni na obalne stupove, već rastu izravno iz čvrste podloge rijeke, koja služi kao temelj. Zidani su tesanom pravokutnom sedrom, slaganom u horizontalne redove u suho. Čeoni zidovi međuprostora nepravilni su i bunjasti, zidani nešto krupnijim komadima neobrađenog kamena i lagano izdignuti s obje strane staze. Hodna staza nije posebno izrađena, nego se hoda po gornjoj površini konstruktivnih elemenata mosta. Odmah do mosta na desnoj obali rijeke očuvani su ostatci stupe i mlinice, bačva-sto presvođene sedrenim blokovima.

Foto: KO Zadar

Foto: KO Zadar

Utjecajem erozije vode bila su srušena dva svoda mosta – jedanaesti i dvanaesti, koji su rekonstruirani 2003. godine, a radovi sanacije cijelog mosta izvođeni su od 2013. do 2015. godine.

Most je u povijesti bio veza između brojnih zaselaka Golubića i sela Žegar na rijeci Zrmanji. Tehnika zidanja u suhozidu u kombinaciji sedrenih svodova istaknutih u vizuri i kamenih trasa među njima, njegova impozantna dužina te potpuna stolpjenost s krajolikom govore u korist visoke kvalitete ruralne utilitarne arhitekture ovog mosta i kao takav jedinstven je na širem području.

OSIJEK

PREZENTACIJA postupka zaštite krajobraza na primjeru sjeverozapadnog dijela Banskog brda ili Baranjske planine

---

29. 9. 2017., u 11:00 sati, Konzervatorski odjel u Osijeku, Kuhačeva 27, Osijek
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Osijeku

Temu ovogodišnjih *Dana baštine – Baština i priroda: krajolik mogućnosti* – Konzervatorski odjel u Osijeku obilježiti će prezentacijom načina/postupka zaštite krajobraza na primjeru sjeverozapadnog dijela Banskog brda ili Baranjske planine. Područje je to na kojem je prisutna višestoljetna tradicija vinogradarstva, a odlikuju ga duboki usjeci – *surduci* u lesnim stijenama, vinogradarske kućice s vinskim podrumima – gatorima, iznad kojih se pružaju vinogradi, voćnjaci i šume. Na ovaj način želimo ukazati na značenje zaštite krajobraza, njihovu raznolikost i kulturnu vrijednost, koje, u žurbi što nam je nameće svakodnevni život, ne vidimo i ne cijenimo. O cilju očuvanja prirodne baštine i krajolika za buduće generacije izlagat će predstavnici institucija s područja Osječko-baranjske županije, koje se bave zaštitom prirode, krajobrazom, vinarstvom i vinogradarstvom, geografijom, kao i predstavnici lokalne zajednice.

Foto: KO Osijek

OTOČAC

RADIONICA / Pranje i bojenje ovčje vune

---

22. 9 – 30. 9. 2017., Udruga Gačanka, Ante Starčevića 3, Otočac

Očuvanje i revitalizacija zaboravljenih obrta, znanja i vještina prerade vune i njihova turistička valorizacija pridonijet će povećanju svijesti o važnosti povijesti, prirodne i kulturne baštine stanovnika Gacke doline te ujedno pripomoći razvoju turističke ponude područja.

Potaknuta trendom neprimjerenog zbrinjavanja i nekorištenja ovčje vune na području Hrvatske, Udruga Gačanka od svog osnutka 2004. godine brine o iskorištavanju vune na tradicijski način.

S ciljem podizanja svijesti lokalne zajednice o vrijednosti i raznim mogućnostima iskorištavanja vune bit će organizirane radionice pranja vune u čistoj vodi, kako bi se dobila ekološki čista vuna, te nakon njezina sušenja na zraku i radionica bojenja vune u biljnim bojama.

Radionice će provoditi članice Udruge Gačanka. Bit će slobodne za sve zainteresirane uz prethodnu najavu na adresu e-pošte: gacanka1@gmail.com.

Foto: Udruga Gačanka

PAG **PREZENTACIJA stare paške čipke** **i novošivane**

---

24. 9., 1. 10. i 8. 10. 2017. (svake nedjelje), crkva
Samostana sv. Margarite, Pag
ORGANIZATOR: Samostan sv. Margarite, Pag

U samostanskoj crkvi svake predviđene nedjelje bit će izložene, u posebno dizajniranim zaštitnim kutijama, odabrane stare paške čipke i novošivane posljednjih godina od kojih su dio izradile pok. sestra Rozaria i sestra Placida. Ova vrsta tradicijskog znanja bila je, uz ostale prihode, desetljećima preduvjet opstojnosti Samostana, koji sljedeće godine obilježava 700. godišnjicu osnutka.

PAG **RADIONICA / Brnistrine niti**

---

29. 9. i 30. 9. 2017., u 18:30 sati, Samostan sv. Margarite, Pag
ORGANIZATOR: Samostan sv. Margarite, Pag

Na radionici će sestra Antonija Badurina objasniti proces odvajanja niti iz drvenastih stabljika brnistrine, umijeće koje je danas sasvim zaboravljeno. Od niti ove biljke sve do četrdesetih godina prošlog stoljeća tkana su platna za kućnu upotrebu. Prizivom ovog umijeća iz prošlosti dohvaća se primarna nematerijalna vrijednost, čemu pridonosi znanje sestre Badurina, koja je u mladosti sudjelovala u procesima izrade brnistrine niti te, prenoseći znanja, obogaćuje spoznaju o baštini.

PAG **PREZENTACIJA / Koludraška travarica**

---

1. 10. 2017., u 10:30 sati, Riznica Samostana sv. Margarite, Pag
ORGANIZATOR: Samostan sv. Margarite, Pag

Prezentirat će se koludraška travarica, koja se proizvodi u Samostanu sv. Margarite na Pagu prema receptu koji redovnice čuvaju već dugi niz godina.

PULA

IV. Savjetovanje SEE Mosaics: Prezentacija demontiranih mozaika na pokretnim podlogama

---

3. – 6. 10. 2017.

Županijska komora Pula (Carrarina 5, Pula)

ORGANIZATOR: Hrvatski restauratorski zavod

Southeast Europe Mosaics regionalni je projekt osmišljen s ciljem osvježivanja potrebe za organiziranijom zaštitom i poboljšanjem konzervatorskog pristupa mozaičkoj baštini u zemljama jugoistočne Europe.

Glavna su tema savjetovanja demontirani mozaici na pokretnim podlogama. Govorit će se o konzervatorsko-restauratorskim tehnikama te o dosadašnjim i suvremenim rješenjima u prezentiranju mozaika. Ovogodišnjim savjetovanjem nastavit će se umrežavanje konzervatora restauratora radi jačanja međunarodne suradnje u edukaciji o mozaicima, njihovoj zaštiti i prezentiranju. Osim predavanja i izložbe postera, bit će organizirani posjeti *in situ* prezentiranim mozaicima u Puli i Poreču.

IV. Savjetovanje *SEE Mosaics* održat će se uz potporu međunarodne organizacije Central European Initiative te u suradnji s partnerima: Arheološkim muzejom Istre, Županijskom komorom Pula i Centralnim institutom za konzervaciju u Beogradu.

Informacije i novosti na:
www.h-r-z.hr.

Pula, samostan i crkva sv. Franje, detalj mozaika s prikazom hipokampa, foto: HRZ

Pula, crkva sv. Marije Formoze, detalj mozaika s prikazom košare s voćem i pticama močvaricama, foto: HRZ

PULA FESTIVAL / Pazi što jedeš

---

20. – 22. 10. 2017., Zajednica Talijana Pula, Carrarina ulica 1
ORGANIZATOR: Etnografski muzej Istre / Museo Etnografico dell'Istria
VODITELJICA: Tanja Kocković Zaborski

Sedma edicija festivala organizirat će se pod nazivom *Znanje i okus / Saperi e sa-pori*, a posvećena je prenošenju znanja pripremanja namirnica i očuvanju okusa mediteranske prehrane. Poseban naglasak, kao svake godine, stavljamo na naš edukativni dio projekta. Predstaviti ćemo rezultate PSJ LAB-a – *Pazi što jedeš laboratorija*, koji se održao u svibnju 2017. u Centru za nematerijalnu kulturu

Foto: Etnografski muzej Istre

Istre, Pićan. U suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu organizirali smo trodnevne radionice o tradicijskoj prehrani. Studenti etnologije i kulturne antropologije nakon teorijskog dijela na terenu snimali su pripremanje tradicijskih specijaliteta Istre. Videofilmove će prikazati na Festivalu u Puli.

Kao svake godine, organiziramo brojne radionice za djecu (pripremanje tradicijske tjestenine, priprema *smoothiesa*, radionice pripreme salata, radionice pripovijedanja) i odrasle (radionice zdrave prehrane i kozmetike). Uz edukativni dio, organiziramo i sajam ekoloških proizvoda iz cijele Hrvatske, ali i šire. Tu se može porazgovarati s proizvođačima, kušati i kupiti ekološke proizvode.

Festival je organiziran pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture, Istarske županije i Turističke zajednice Pula. Detaljan program pratite na: www.pazistojedes.com.

Foto: Etnografski muzej Istre

RIJEKA

PREDSTAVLJANJE KNJIGE / *Dijalozi s baštinom.* Prvih šest godina

---

10. 10. 2017., u 14:00 sati, Filozofski fakultet u Rijeci, Sveučilišna avenija 4, Rijeka
ORGANIZATOR: Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Rijeci i Konzervatorski odjel u Rijeci

Knjiga *Dijalozi s baštinom. Prvih šest godina* okuplja sažetke izlaganja održanih na znanstveno-stručnom skupu *Dijalozi s baštinom*, koji se povodom *Dana europske baštine* od 2011. godine organizira na Filozofskom fakultetu u Rijeci u suradnji s ICOMOS-om Hrvatska i Hrvatskim restauratorskim zavodom. Tijekom prvih šest godina na skupu su sudjelovali brojni izlagači, raznovrsni stručnjaci koji brinu o kulturnoj baštini poput konzervatora, restauratora ili znanstvenika čija se istraživanja fokusiraju na povijest ili pojedine metodološke i teorijske probleme u zaštiti kulturne baštine.

Raznolikošću tema iz kojih je vidljiva raznovrsnost u metodologiji rada i pristupu kulturnim dobrima uvjetovana raznolikim čimbenicima ova knjiga sažetaka pokazuje dragocjenu lepezu aktualnih problema konzervatorske i restauratorske struke, no više od svega ukazuje na potrebu za neprestanom razmjenom ideja i iskustava, propitivanjem, raspravljanjem i vođenjem dijaloga među stručnjacima s ciljem razvijanja i unaprjeđenja brige o kulturnim dobrima.

RIJEKA

IZLOŽBA / *Krajolik grada Raba – prošlost, sadašnjost, budućnost*

---

10. – 24. 10. 2017.

Otvorenje 10. 10. 2017., u 10:00 sati, Galerija Konzervatorskog odjela u Rijeci, Užarska 26, Rijeka

ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Rijeci

Krajolik grada Raba u posljednjim desetljećima doživljava velike promjene. Promjene kojima se degradiraju prepoznatljive ambijentalne vrijednosti događaju se ne samo u urbanom tkivu grada već i u njegovoj kopnenoj i morskoj okolini. Osim velikih površina u okolini grada zauzetih u posljednjim desetljećima planskom i

bespravnom gradnjom, velike se promjene planiraju u obalnom krajoliku proširenjem rapske luke i mnogih plaža. Ti se zahvati obrazlažu potrebama turističkog i gospodarskog razvoja. Razvoj koji ne uzima u obzir naslijeđene vrijednosti ugrožit će prostorni identitet grada. Utjecaji suvremenih promjena na krajolik grada Raba najvidljiviji su usporedbom povijesne foto- i kartografske dokumentacije s današnjim stanjem. Cilj je izložbe ukazati na stvorene prostorne i ambijentalne vrijednosti grada, koje su ujedno važan resurs turističkog i gospodarskog korištenja, te senzibilizirati stručnu i širu javnost za njih. Očuvanje identitetskih vrijednosti krajolika i planiranje budućeg razvoja grada pravo je i odgovornost ne samo stručnjaka već i stanovnika i lokalne samouprave.

Foto: KO Rijeka

ROVINJ

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA / Međunarodni fotografski doživljaj baštine 2017.

Otvorenje 28. 10. 2017., u 18:00 sati, Galerija CVU Batana u Rovinju
ORGANIZATOR: Hrvatski fotosavez

Projekt *Međunarodni fotografski doživljaj baštine* započeo je 1996. godine na inicijativu Ministarstva kulture Katalonije. Namjera je bila usmjerivanje što većeg broja mladih na fotografiranje i razumijevanje kulturne i prirodne baštine te razmjena ponajboljih rezultata kako bi se dobila cjelokupna međunarodna dimenzija odnosa mladih spram baštine. Hrvatski fotosavez organizator je projekta u Hrvatskoj kontinuirano od 1998. godine, kad mu je Ministarstvo kulture RH povjerilo realizaciju ovog programa.

Izložba *Međunarodni fotografski doživljaj baštine 2017.* rezultat je natječaja provedenog 2017. godine, a bit će postavljena u Galeriji Centra vizualnih umjetnosti Batana u Rovinju, a potom i u nizu izložbenih prostora diljem Hrvatske.

Foto: Hrvatski fotosavez

RUDE

PREZENTACIJA BAŠTINE / Podzemlje Ruda i Samoborsko gorje na vašem dlanu

---

15. 10. 2017., 10:00 – 17:00 sati, Rudnik sveta Barbara, Rude

ORGANIZATOR: KUD Oštrc

Osim individualnih posjeta moguć je i organizirani dolazak autobusom iz Zagreba. Polazak je u 9:00 sati s južnog parkirališta Gradskog poglavarstva. Prijave i dodatne informacije o programu i izletu: rudnik@ostrc.hr i www.rudnik.hr, tel. 098 1855912

dionica izrade tradicionalnog samoborskog nakita – kraluša, radionica izrade tradicionalnih ukrasnih vjenčića od krep-papira, radionica ispravnog oblačenja samoborske narodne nošnje, radionica pletenja ženskog oglavlja, te će biti prikazan i običaj pečenja rakije.

Manifestacijama će se ujedno proslaviti Dan grada Samobora te Svjetski dan žena sa sela.

Ispred Rudnika će se održati mnoštvo aktivnosti posvećenih bogatoj baštini Ruda i Samoborskog gorja: obilazak Rudnika „Sveta Barbara“ uz stručno vodstvo, prezentacija izrade drvene podgrade prije postavljanja u rudniku – guljenje kore obručnjacima, prezentacija gastronomske baštine *Kaj su jeli rudari?* – priprema kolača rudarske grebljice i rudarskih žganaca od domaćeg kukuruza mljevenog u obnovljenoj vodenici. Također će se održati ra-

Foto: KUD Oštrc

SENJ

PREDSTAVLJANJE edukativnih publikacija za djecu s osvrtom o ulozi slikovnica u promidžbi prirodne i kulturne baštine te održavanje likovne radionice

---

27. 9. 2017., u 10:00 sati, Gradska knjižnica Senj, Trg Cilnica 11, Senj

Izvođač radionice: Zrinka Ostović

ORGANIZATORI: Gradska knjižnica Senj / ravnateljica Ana Prpić Rogić, prof. i dipl. bibl., samostalna umjetnica, ilustratorica Zrinka Ostović, NP Sjeverni Velebit, SMAK – smart media knowledge

U Gradskoj knjižnici Senj ilustratorica Zrinka Ostović predstaviti će djeci dio svojih publikacija i održati likovnu radionicu. Radionici i predavanju pridružit će se i djelatnici Nacionalnog parka Sjeverni Velebit, koji će djeci predstaviti svu raznolikost biljnog i životinjskog svijeta Velebita te ih podučiti osnovama ponašanja u prirodi.

Ilustratorica Z. Ostović suradnica je tvrtke SMAK – smart media knowledge te zajedno s arheologinjom Svjetlanom Olujić Tomaić i dizajnericom Valentinom Dominić dugi niz godina radi na projektu edukativnih vodiča za djecu *4 KIDS*. Osim vodiča, promiču misiju svih hrvatskih nacionalnih parkova: važnost prirode, zaštitu okoliša i hrvatske baštine putem edukativnih materijala za djecu: slikovnica, društvenih igara, radionica, radnih listića i raznih promidžbenih materijala za nacionalne parkove i parkove prirode.

Edukativne publikacije na primjeren način promiču važnost zaštite prirode, potiču zanimanje za okoliš, baštinu, rijetke i ugrožene vrste, pridonose aktivizmu i odgovornosti. Na geografski relativno malom prostoru Hrvatske imati toliko raznolikosti i prirodnih ljepota - pravo je bogatstvo, koje vrijedi pokazati djeci kako bi ga ona usvojila kao dio svog naslijeđa.

Foto: V. Dominić

Ravnateljica knjižnice, djelatnica Nacionalnog parka i ilustratorica na ovoj će radionici, svaka na svoj način, približiti djeci kulturnu i prirodnu baštinu područja grada Senja.

U likovnoj radionici koja će trajati dva školska sata djeca nižih razreda osnovne škole (3. i 4. razred) izrađivat će *pop-up* razglednice sa zaštićenim životinjama.

SIKIREVCI

IZLOŽBA / Čipke u Sikirevcima

---

13. – 15. 10. 2017., Sikirevci

ORGANIZATORI: Udruga „Sikirevački motivi“, Općina Sikirevci, Brodsko-posavska županija, Ministarstvo kulture

Izložba će omogućiti posjetiteljima da na jednom mjestu vide čipku iz Lepoglave, Paga, Ozlja, Križevaca, Čakovca, Krašića, Sikirevaca, ali i čipke iz Locarna u Švicarskoj kao i Oštre Luke u Bosni i Hercegovini, pružajući im da uživaju u ljepoti i raznolikosti bogatstva nematerijalne kulturne baštine.

Jednako tako u okviru održavanja izložbe bit će organizirane i radionice izrade sunčane čipke – sikirevačkog motiva, kao i prezentacije izrade ostalih čipki sudionika izložbe s ciljem očuvanja umijeća izrade motiva, a samim time i proširenja načina izrade na područja u kojima je ona ukorijenjena.

Dodatne informacije putem e-pošte:
siki.motivi@gmail.com.

Foto: Udruga „Sikirevački motivi“

Foto: Gordana Jerabeek

SISAK

5. Dani industrijske baštine grada Siska

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

PARTNERI: Konzervatorski odjel u Sisku, Turistička zajednica grada Siska, Fotogalerija „Siscia Obscura“ Sisak, Metalurški fakultet u Sisku, Biciklistički klub „Roda“ Sisak

POKROVITELJI: Ministarstvo kulture, Sisačko-moslavačka županija, Grad Sisak, Segestica 1919. d.o.o.

Manifestacija pod nazivom *Dani industrijske baštine grada Siska* održavat će se od 15. do 30. rujna 2017. Cilj organizatora manifestacije, Gradskog muzeja Sisak s partnerima, prezentacija je iznimnog povijesnog i kulturnog resursa. Program *Dana industrijske baštine grada Siska* i ove godine uključit će lokalnu zajednicu kao i posjetitelje grada kroz radionice, obilaske industrijskih pogona, izložbe, predavanja, ali i prezentaciju međunarodnih iskustava u očuvanju i prezentaciji industrijske baštine. Tijekom manifestacije građane će se upoznati s mogućnostima kvalitetnog korištenja industrijske baštine kao razvojnog potencijala grada Siska.

PROGRAM

**Otvorenje 15. 9. 2017., u 19:00 sati,
Gradski muzej Sisak, Rimska ul. 10, Sisak**

Izložba GUTLJAJ JEDAN, ALI VRIJEDAN. SEGESTICA SISAK 1917. – 2017.

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak

AUTOR IZLOŽBE: mr. sc. Vlatko Čakširan

Manifestacija *Dani industrijske baštine grada Siska* za početak će 15. rujna 2017. otvorenjem izložbe posvećene stogodišnjici tvornice Segestica Sisak pod nazivom *Gutljaj jedan, ali vrijedan. Segestica Sisak 1917. – 2017.*, kojom će biti prezentiran razvoj tvornice kroz dizajn i vizualnu komunikaciju njegovih proizvoda. Segestica Sisak najstarija je sisačka tvornica koja u kontinuitetu radi već 100 godina i dio je kolektivnog identiteta Siska. Svoj početak imala je u maloj zadružnoj pecari, 1917. godine, u vrijeme Prvog svjetskog rata, da bi nakon rata došla u vlasništvo industrijalca Petra Teslića i postala snažnom tvornicom s prepoznatljivim proizvodima koji su prelazili granice grada i države. Tvornica je prva prepoznala snagu vizualnog identiteta sisačke utvrde Stari grad, simbola pobjede nad Osmanlijama, te ga je stavila na svoje proizvode, koji do danas nose prepoznatljivi znak s obrisima utvrde. To je bila prva faza prerastanja proizvoda te tvornice iz običnog konzumnog predmeta u proizvod sa snažnim identitetom. S protokom vremena tvornica je uz svoj identitet razvijala i tradiciju proizvodnje koja je imala veliku ulogu u širenju proizvoda na lokalna i strana tržišta.

U stogodišnjoj povijesti za tvornicu je radilo niz renomiranih ilustratora, dizajnera i umjetnika, ali nažalost njezinih proizvoda nema ni u jednom prikazu razvoja dizajna na hrvatskoj razini. Radi se o Ottu Antoniniju, Andriji Mauroviću, Aleksandru Srncu, Alfredu Palu, Zvonimiru Bekeru... Dva proizvoda te tvornice dobila su dizajnerske Oskare 1962. i 1971. godine. Zbog toga izložba ima zadatak ne samo prikazati bogatu dizajnersku ostavštinu tvornice već i potaknuti na očuvanje takve vrste baštine ostalih tvornica na razini grada Siska, ali i šire. Ona govori o kreativnosti, umjetničkom izražavanju, inovativnosti i ostalim segmentima sisačke industrije, kojoj se danas gubi trag, a predstavlja potencijal grada u budućem promišljanju njegova razvoja.

16. 9. 2017., u 10:00 sati, organizirani obilazak industrijske baštine

---

Obilazak: RUTA SISAČKIH PIVOVARA
ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Ruta započinje od Stare pivovare, Obala Ruđera Boškovića 2 (danas stambeno-poslovni objekt), a završava kod Nove pivovare (danas Klizalište Zibel), Gundulićeva bb.

III. SISAČKI FESTIVAL PIVA

---

16. 9. 2017., u 17:00 sati, Ulica Stjepana i Antuna Radića, Sisak
Koncert

21:30 sati, Ulica Stjepana i Antuna Radića, Sisak

ORGANIZATORI: Gradski muzej Sisak i Turistička zajednica grada Siska

U centru grada Siska posjetitelji će na jednom mjestu moći kušati i kupiti vrhunska piva što su ih s posebnom ljubavi proizvele male domaće *craft* pivare, upoznati pivare i naučiti detalje o samoj proizvodnji piva. Festival se organizira već treći put zaredom u sjećanje na prvu sisačku pivovaru osnovanu 1855. godine. Danas zgrada te pivovare predstavlja jedan od najstarijih objekata industrijske baštine grada Siska, čime se ističe važnost očuvanja pivarske tradicije grada.

18. 9. 2017., 10:00 – 13:00 sati, Sveučilište u Zagrebu, Metalurški fakultet Sisak, Aleja narodnih heroja 3, Sisak

---

Manifestacija: SISAČKI METALFEST
ORGANIZATOR: Metalurški fakultet Sisak

Projekt „InduCult2.0“ financiran je sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj u sklopu programa Interreg Središnja Europa 2014-2020.

Događanje *Sisak MetalFest* usmjereno je k očuvanju industrijske kulturne baštine, pri čemu je naglašena poveznica grada Siska i uporabe metala na njegovu području tijekom više od 2000 godina. Cilj je pridonijeti senzibiliziranju šire javnosti o važnosti očuvanja vrijednosti industrijske baštine te povezivanju njezine prošlosti s potencijalima u sadašnjosti, čime se potiče jačanje regionalnog industrijskog

identiteta. Suradnjom dionika – Sisačko-moslavačke županije, Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Konzervatorskog odjela u Sisku Ministarstva kulture i Gradskog muzeja Sisak – nastoji se putem različitih zanimljivih prezentacija i radionica informirati javnost o raznolikosti i važnosti uporabe metala u industrijskoj povijesti Siska. Organizacija *Sisak MetalFesta* jedna je od aktivnosti projekta *Nova industrijska kultura u Središnjoj Europi – InduCult 2.0*, koji je financiran sredstvima program Interreg Središnja Europa 2014. – 2020. u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj.

PROGRAM FESTIVALA

10:00 – 10:45

dr. sc. Ladislav Lazić, Metalurški fakultet: *Vremeplov Metalurškog fakulteta*, prezentacija znanstveno-istraživačkog rada, tehnologije i opreme – prošlost i sadašnjost

10:45. – 11:05

Ivana Miletić Čakširan, Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Sisku: *Sisak – grad metala*, prezentacija o ulozi metala u razvoju grada Siska tijekom povijesti

11:05 – 12:05

Priča o metalima, prezentacija o važnosti metala i njihovoj uporabi u svakodnevnom životu

dr. sc. Natalija Dolić, Don Vito Lukšić, Željka Krtić, Metalurški fakultet:
Sveprisutni metali

Franjo Kozina, mag. ing. met., Metalurški fakultet:
S metalima u svemir

dr. sc. Ivan Jandrić, dr. sc. Stoja Rešković, Tin Brlić mag. ing. met., Metalurški fakultet:
Metali u umjetnosti

dr. sc. Mirko Gojić, dr. sc. Stjepan Kožuh, dr. sc. Tamara Holjevac-Grgurić, dr. sc. Robert Pezer, Metalurški fakultet:
Legure s prisjetljivošću oblika

12:05 – 12:45

Kemijske čarolije, Metalurški fakultet (pokusi prilagođeni uzrastu učenika)

dr. sc. Ankica Rađenović, Mira Bakić: *Metali kao vodiči topline* (glavna zgrada, podrum)

dr. sc. Damir Hršak, Mira Bakić: *Sublimacija* (glavna zgrada, podrum)

dr. sc. Anita Štrkalj, dr. sc. Zoran Glavaš: *Može li se napraviti zlato?* (dvorišna zgrada, soba 38A)

12:45 – 13:00

mr. sc. Vlatko Čakširan, Gradski muzej Sisak: *Metali u kulturi i umjetnosti – primjer Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak*

Moderator: dr. sc. Zdenka Zovko Brodarac

Prijam posjetitelja: dr. sc. Anita Begić Hadžipašić

Vođenje posjetitelja po radionicama: Sandra Mitić, dipl. ing. met., i Tomislav Rupčić, dipl. ing. met.

22. 9. 2017., u 19:00 sati, Fotogalerija „Siscia Obscura“, Ivana Kukuljevića Sakcinskog 2, Sisak

---

Fotoizložba: MLADI FOTOGRAFI I INDUSTRIJSKA BAŠTINA SISKA

Foto: Fotogalerija „Siscia Obscura“

Četvrtu godinu zaredom Fotoklub „Siscia Obscura“ organizira izložbu fotografija o industrijskoj baštini grada. Kao i u dosadašnje tri godine izložba se održava u sklopu manifestacije *Dani industrijske baština grada Siska* u suradnji s Gradskim muzejom Sisak.

Ovogodišnjom će se izložbom predstaviti osam mladih fotografa srednjoškolske dobi, koji su kao sudionici projekta u trajanju od tri mjeseca prošli osnovnu školu fotografije, fotografiranje industrijske

baštine (terenski rad) i na kraju izradu fotografija u starim fotografskim procesima – Patrik Kovač, Ana Marcia Schneider, Leon Eid, Juraj Vrkljan, Domagoj Stojanović, Marija Pavlenić, Ema Dugandić, Lana Radanović – s 40-ak radova u različitim starim tehnikama izrada fotografija.

23. 9. 2017., u 10:00 sati, organizirani obilazak industrijske baštine

---

BICIKLIJADA PO INDUSTRIJSKOJ BAŠTINI

ORGANIZATOR: Turistička zajednica grada Siska i Gradski muzej Sisak

Cilj je *Biciklijade po industrijskoj baštini* upoznavanje raznih dijelova grada koji inače nisu dio uobičajene turističke ponude. Ovo promidžbenoturističko događanje važno je za razumijevanje kapaciteta svih segmenata baštine grada putem cikloturizma te za umrežavanje s drugim potencijalnim biciklističkim stazama u gradskoj okolici.

Organizirano razgledavanje započinje ispred zgrade Mali kaptol, Rimska ulica bb, u 10 sati, prema unaprijed dogovorenoj ruti koja će se protezati oko 30 km po gradu i njegovoj okolici.

PREZENTACIJE I PREDAVANJA

**25. 9. 2017., u 19:00 sati,
Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak**

**Predavanje: KULTURA GRADA. SMISAO PROIZVODNJE
I INDUSTRIJSKE BAŠTINE**

**PREDAVAČ: dr. Tomaž Pipan, Odjel za krajobraznu arhitekturu, Biotehnički
fakultet, Sveučilište u Ljubljani**

U posljednjih trideset godina industrijska je proizvodnja prošla kroz velike promjene: globalni opskrbeni lanci i kontejnerski promet radikalno su preobrazili svijet proizvodnje i „protegnuli“ ga širom svijeta. Zbog napretka u tehnologiji i znanosti, kao i mnogo puta prije, kulturni okvir svijeta radikalno se promijenio. U 20-im i 40-im godinama prošlog stoljeća masovna proizvodnja i automatizacija radikalno su preobrazile svakodnevni život radnika. Industrijska kultura nastala iz tih tehnoloških promjena definira obrasce svakodnevnog života koji se i danas uzimaju „zdravo za gotovo“. Masovno proizvedena roba, lako dostupna dobra i usluge, oblikovanje potrošačkog društva – sve su to kulturne osobine koje proizlaze iz promjena u industrijskoj proizvodnji i napretku tehnologije.

Razmišljanje o industriji kao o kulturnom, a ne gospodarskom resursu omogućuje nam da vidimo prednosti *know-how-a* u proizvodnji kulture. U vremenima kad stari industrijski gradovi trebaju pronaći nove identitete, kroz znatne transformacije, standardna su rješenja na razini ubrizgavanja turizma i „umjetne kulture“ kao regeneracijske ekonomije. No to neće moći zamijeniti tisuće i tisuće poslova koje je industrija stvorila u prošlosti. Jedna je od alternativa ponovno gledanje industrijske proizvodnje kao resursa, što ga čini relevantnim za proizvodnju znanja uz povijesnu turističku vrijednost. Industrijska kultura ne bi trebala biti samo dio fiksne prošlosti koja je unovčena turizmom već dio živog i dinamičnog grada. Upotrebom znanja o proizvodnji u svakodnevnom životu grada proaktivno, a ne samo „turistizacijom“, može se postići da tradicionalno industrijsko znanje ponovno bude dijelom svjetske industrije, a industrijski segment pripadne svakodnevnoj gradskoj kulturi.

29. 9. 2017., u 19:00 sati, Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak

Prezentacija: NOVI ŽIVOT INDUSTRIJSKE BAŠTINE – INTERIJERI, KRAJOLICI, PERSPEKTIVE

Grad Sisak obilježen je industrijom koja je dio njegova identiteta. Veći dio objekata koji sada pripadaju industrijskoj baštini danas je neiskorišten i nema adekvatnu funkciju. Iskoristivost industrijske baštine u svrhu unaprjeđenja pojedine sredine u današnje vrijeme zajednička je tema na svjetskoj razini, pogotovo u državama koje prolaze intenzivan proces deindustrijalizacije i transformacije. Stoga ova prezentacija nastoji ukazati na mogućnosti iskorištavanja postojećih objekata industrijske baštine i njihovu prenamjenu u drugačije svrhe. Na taj se način zadržava identitet, forma ostaje nepromijenjena, dok je sadržaj drugačiji i usmjeren prema razvoju. Investitori obnove pojedinih prostora privatne su osobe i Grad Sisak. Dok su privatne osobe radile na takvim objektima u svrhu unaprjeđenja svog poslovanja, Grad Sisak svojim je radovima nastojao unaprijediti gradsku infrastrukturu i obnoviti jedan segment industrijske baštine. Na prezentaciji će biti prikazani primjeri obnove starog željezničkog skladišta radi prenamjene prostora u poslovni prostor (Euroart 93) te gospodarskog skladišta u sjevernoj industrijskoj zoni grada koji je prenamijenjen u ugostiteljski objekt sa salom za vjenčanja, kao i prenamjena prostora nekadašnjeg Razvojnog instituta Željezare Sisak za potrebe tvornice Apllide Ceramics, Kulinarskog instituta (KULIN) te Poduzetničkog inkubatora (PISAK). U sve tri prenamjene radi se o privatnim investitorima koji su pronašli svoj interes u tim prostorima. Ujedno će biti prezentirani projekti Grada Siska, a radi se o prenamjeni nekadašnje ciglarske grabe u rekreacijski park, zatim obnova i modernizacija bazena u nekadašnjem radničkom naselju Željezare Sisak i obnova starog žitnog skladišta s polovice 19. stoljeća – Holandska kuća. U slučaju Holandske kuće većinski je investitor Europska unija. Svi navedeni primjeri ukazuju na velike mogućnosti industrijske baštine, koja je obnovom i prenamjenom dobila novo značenje u strukturi grada Siska. Projekti nisu zaobišli identitet kao ključnu poveznicu baštinskog sklopa s današnjim vremenom, već su ga iskoristili i dali mu novu vrijednost. Na taj način industrijska baština postaje novi resurs, kao što su ti objekti nekada predstavljali gospodarski resurs.

Foto: Arhiva Gradski muzej Sisak

OBILASCI

**30. 9. 2017., u 10:00 sati,
Kvirinova ulica b.b., organizirani obilazak industrijske baštine**

Obilazak: TVORNICA SEGESTICA

Tvornica Segestica danas je najstarija sisačka tvornica, koja radi u kontinuitetu sto godina. Svoje je temelje imala u maloj zadružnoj pecari iz 1917. godine, da bi u 1920-im godinama, kad dolazi u vlasništvo industrijalca Petra Teslića, postala velikim industrijskim kompleksom sa širokom paletom likera, konjaka, ruma, bezalkoholnih pića i ostalih proizvoda. Nakon Drugog svjetskog rata tvornica se nacionalizira te posluje pod imenom Segestica do današnjeg vremena. Tvornica je nakon rata počela razvijati svoju proizvodnju na temelju nekadašnje Teslićeve tvornice te je uvela cijeli niz poznatih proizvoda poput Vodke Trojke, Gina Kelt, Eminentna, Ruma, raznih vrsta octa, bezalkoholnih pića C-4 i Bony. Danas tvornica predstavlja vrijedno kulturno dobro industrijske baštine.

RADIONICA DOBRA INDUSTRIJA IV.

---

18. – 30. 9. 2017.

Gradski muzej Sisak, Tomislavova 10, Sisak

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Radionica je namijenjena djeci predškolskog i školskog uzrasta kako bi se u njima razvila svijest o važnosti očuvanja industrijske baštine. Sudjelovanje je potrebno prethodno najaviti Gradskom muzeju Sisak pozivom na telefon 044/811-811.

SLAVONSKI BROD

IZLOŽBA – PREZENTACIJA / 10 godina

Konzervatorskog odjela u Slavonskom Brodu

---

28. 9. – 20. 10. 2017.

Otvorenje 28. 9. 2017., u 19:00 sati, Muzej Brodskog Posavlja, Ul. Ante Starčevića 40, Slavonski Brod

ORGANIZATORI: Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu,
Muzej Brodskog Posavlja, Slavonski Brod

AUTORI: Željka Perković, dipl. ing. arh., Ratko Ivanušec, dipl. pov. um.

Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu pridružuje se temi *Baština i priroda: krajolik mogućnosti* jer većina kulturnih dobara Brodsko-posavske županije korespondira s krajolikom, a ova je godina značajna i zbog 10. obljetnice rada Odjela čiji je cilj očuvanje baštinenog, usporavanje procesa nestajanja materijalne pojavnosti kulturnih dobara. Konzervatorska intervencija uspostavlja ravnotežu baštinenog i okruženja, antropogenog djelovanja i utjecaja vremena i vraća estetiku, jer svaka konzervacija/restauracija ujedno je interpretacija/rekreacija. Stoga je koncepcija izložbe osmišljena da prezentira obnovu kulturnih dobara od nacionalnog značenja: romaničkih i gotičkih crkvice te baroknih tvrđava Brod i Stara Gradiška. Prikazan je rad stručnih djelatnika pri izradi prostorno-planske dokumentacije, tj. mjera zaštite. Izložba daje informacije o radu arheologa i etnologa, a glavnoj temi pridružena su i kulturna dobra u obnovi.

Foto: KO Slavonski Brod

SPLIT

IZLOŽBA / Prijateljske poljsko-hrvatske veze između dvaju svjetskih ratova i kroz stoljeća

---

20. 10 – 28. 10. 2017., Etnografski muzej Split, Ul. Iza Vestibula 4, Split
ORGANIZATORI: Poljska kulturna udruga „POLONEZ”,
Etnografski muzej Split

Svečanosti na otoku Šolti 1932. godine. Postavljanje spomen-ploče posvećene maršalu Józefu Piłsudskom te donošenje brojnih darova – poljskih simbola, koji su do danas prisutni na otoku Šolti.

Tijekom stoljeća su poljska i hrvatska djelovanja često ispisivala zajedničke stranice slavenske povijesti. Postoji bezbroj veza koje svjedoče o našim prijateljskim i diplomatskim odnosima.

Biskup, papinski legat Ivan Stafileo boravio je u Krakowu na dvoru poljskog kralja Zigmunta I. od 1511. do 1512. Za iznimne zasluge dodijeljena mu je plemićka titula i grb s orlom u kruni te ikona Majke Božje s Djetetom. Ikona je prema narodnoj predaji imala čudotvornu moć te je spasila stanovništvo Kaštela pred turskim najezdama.

Postoji nekoliko poljskih spomenika na otoku Šolti. Popularnost otoka Šolte kod Poljaka počinje dvadesetih godina prošlog stoljeća. U Varšavi je 1927. osnovano društvo „Liga poljsko-jugoslavenskog prijateljstva“. Poljaci su kupili 5 hektara zemlje koju su nazvali „Chrobrzyn“, u čast kralja Bolesława Hrabrog, te mu 1931. g. postavili i spomen-ploču. Na istom području kupljena je i srednjovjekovna kuća u Nečujmu, u kojoj je boravio i stvarao Marko Marulić, a ovdje je osnovana i zadruga „Poljski dom na Jadranu“. Godine 1937. i 1938. u kući je ljetovao Krzysztof Kamil Baczyński, pjesnik i kasniji varšavski ustanik. Njegove prve pjesme, grafike i akvareli stvoreni su upravo na otoku Šolti.

Druga kuća koju su Poljaci kupili na Šolti nalazila se u Rogaču i nazvana je „Zofiówka“, a zadruga „Poljski dom na Jadranu“ postavila je na kuću 1932. godine spomen-ploču posvećenu poljskom maršalu Józefu Piłsudskom, koja se sada nalazi u crkvi u Rogaču. U to je vrijeme iz Poljske, iz Vilnusa, dostavljena kopija slavne slike Majke Božje Ostrobramske kao i dvije slike za župnu crkvu u Grohotama: slika Sv. Kinge (dar samostana klarisa u Nowom Sączu) i slika Sv. Salome (dar Samostana sv. Andrije u Krakowu).

Poljski pjesnik Krzysztof Kamil Baczyński autor je pjesme „Dalmacija“. Boravio je na otoku 1937. i 1938. godine, a napisao je više pjesama o Dalmaciji.

STARIGRAD-PAKLENICA

Cjelodnevni stručni obilazak do bukovih šuma Nacionalnog parka Paklenica – novog lokaliteta Svjetske baštine (UNESCO)

---

23. 9. 2017., u 9:00 sati, okupljanje na ulaznoj recepciji u Velikoj Paklenici, povratak oko 18:00 sati

ORGANIZATOR: Javna ustanova Nacionalni park Paklenica, Dr. Franje Tuđmana 14a, Starigrad-Paklenica

Dana 7. srpnja 2017. dio bukovih šuma Nacionalnog parka Paklenica, zajedno s bukovim šumama Hajdučkih i Rožanskih kukova u Nacionalnom parku Sjeverni Velebit, upisano je zajedno s devet europskih zemalja na Popis svjetske baštine UNESCO-a. Tako su 63 nova područja bukovih šuma nominirana pod imenom „Iskonske i drevne bukove šume Karpata i drugih regija Europe“ postala dio Svjetske baštine. U Nacionalnom parku Paklenica izdvojeno je 2031,87 ha površine bukovih šuma u području Suve drage, Klimente s izvorišnim dijelom Male Paklenice te pretplaninske bukove šume na predjelu Oglavinovac, Struge i Javornik. Vrijednost je ovih sastojina u njihovoj starosti, očuvanosti, izvornosti, geografskom

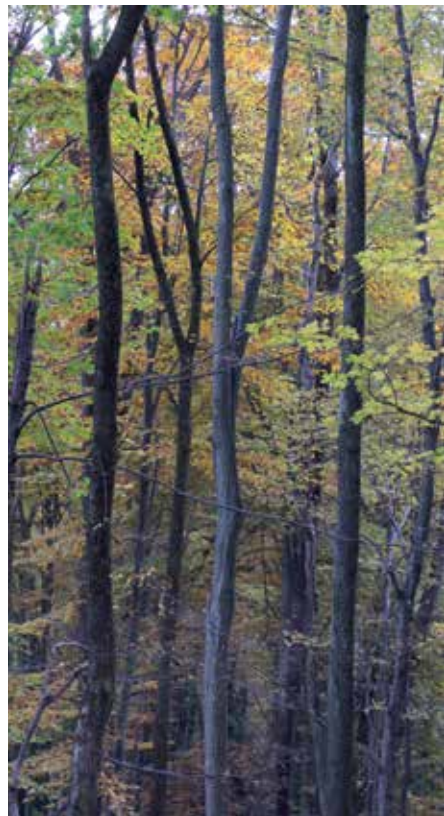
Foto: Javna ustanova Nacionalni park Paklenica

položaju te posebno bioraznolikosti. Kako bi se vrijednost ovog područja približila posjetiteljima, JU NP Paklenica organizira cjelodnevni obilazak staze prema lugarnici, planinarskom domu i dalje do Furlanskih virova i Klimente uz stručno vođenje. Nakon 4-5 sati šetnje planiran je povratak preko lugarnice, gdje je predviđen odmor i osvježanje te povratak na ulaznu recepciju, oko 18 sati.

Izlet je predviđen za grupu od 30 posjetitelja, a prijaviti se možete putem e-pošte: sluzba-zastite@paklenica.hr.

Foto: Javna ustanova Nacionalni park Paklenica

ŠČITARJEVO

OTVORENA VRATA / Arheološki park Andautonija

---

14. i 15. 10. 2017., 12:00 – 18:00 sati, besplatan ulaz u Arheološki park Andautonija, Ščitarjevo

ORGANIZATOR: Arheološki muzej u Zagrebu

ARHEOLOŠKI PARK ANDAUTONIJA – RIMSKI GRAD UZ RIJEKU SAVU – utjecaj prirodnih osobitosti na razvoj rimskog grada naziv je izložbe na otvorenom kojom će se prikazati kako su prirodni uvjeti prostora uz rijeku Savu utjecali na razvoj i rasprostiranje rimskog grada, ali i kako su utjecali na primjenu pojedinih građevinskih rješenja kojima su se rimski graditelji prilagođavali lokalnim uvjetima. U Arheološkom parku, osim obilaska sačuvanih dijelova rimskog grada, posjetitelji mogu razgledati izložbu rimskih mirisa i tako upoznati mirise koji su se širili rimskim gradom, ali i saznati zanimljivosti o biljnom i životinjskom svijetu Turopolja. Svi posjetitelji Arheološkog parka mogu također sudjelovati u organiziranim radionicama i igraonicama.

Arheološki je park otvoren od 1. svibnja do 1. studenog (subotom i nedjeljom od 12 do 18 sati, a sve ostale dane za najavljene grupe prema dogovoru). Do Ščitarjeva se najbrže stiže Radničkom cestom, preko Domovinskog mosta (na drugom semaforu lijevo), od centra Zagreba cca 15 min.

Dodatne informacije: Arheološki muzej u Zagrebu, Trg N. Š. Zrinskog 19, Zagreb, www.amz.hr.

Foto: J. Krajcar

Foto: M. Vukovic

ŠENKOVEC

LIKOVNA KOLONIJA / Igra sutlanskih boja, pjesme i riječi (riči)

---

23. 9. 2017., 10:00 – 19:00 sati, Likovna kolonija *Igra sutlanskih boja, pjesme i riječi (riči)*, Brdovečki put 32, Šenkovec

ORGANIZATOR: Udruga Ivana Perkovca, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten

Likovna kolonija tradicionalno okuplja tridesetak likovnih umjetnika s područja Zagrebačke županije i grada Zagreba. Ovogodišnja je tema kolonije Sutla (Sukla) i njezin krajobraz u sutlanskoj dolini uz slobodan odabir likovne tehnike. Područje donjeg toka rijeke Sutle i njezinog utoka u rijeku Savu doseljavanjem ikavskog stanovništva u 16. stoljeću okosnica je života autohtonog ikavskog stanovništva na ovom području te stoga i tematska vodilja.

ŠENKOVEC

Tradicijska radionica kinča (umijeće izrade cvijeća i ukrasa od krep-papira i žice)

---

2. 10. 2017., 18:00 – 21:00 sati, u Općoj pučkoj školi u Šenkovcu, Zagrebačka 44, Šenkovec

ORGANIZATOR: Udruga Ivana Perkovca, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten

Na radionici će članice Udruge Ivana Perkovca – izvorne majstorice kinča – predstaviti tradicijska znanja izrade vrtnog, livadnog i šumskog bilja sutlanskog kraja.

Foto: Udruga Ivana Perkovca

ŠENKOVEC

IZLOŽBA / Igra sutlanskih boja, pjesme i riječi (riči)

Otvorenje 20. 10. 2017., u 18:00 sati, u Općoj pučkoj školi u Šenkovcu, Zagrebačka 44, Šenkovec

Likovna djela nastala tijekom likovne kolonije *Igra sutlanskih boja, pjesme i riječi (riči)* bit će predstavljena na istoimenoj izložbi uz prigodni program otvorenja:

- predavanje ravnateljice Javne ustanove Zeleni prsten Zagrebačke županije gospođe Martine Glasnović pod nazivom *Rijeka Sutla – dio zaštićene europske prirodne baštine*

Foto: Udruga Ivana Perkovca

- interpretacija tekstova članova Udruge Ivana Perkovca na kajkavskoj ikavštini na temu rijeke Sutle i života na njezinim obalama
- nastup Kulturno-umjetničkog društva Mihovila Krušlina, Šenkovec, koje će se predstaviti kajkavskim ikavskim napjevima objavljenim na nosaču zvuka *Sukla popiva*.

ŠIBENIK

PREDAVANJE / Čuvar kanala sv. Ante – dodir s prirodom, istraživanje i obnova tvrđave Sv. Nikole

---

4. 10. 2017., u 11:00 sati, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“, Poljana 6, Šibenik
ORGANIZATORI: JU Priroda Šibensko-kninske županije, Konzervatorski odjel u Šibeniku, Hrvatski restauratorski zavod
PREDAVAČI: mr. sc. Anita Babačić Ajduk, dr. sc. Ivo Glavaš, Ana Škevin Mikulandra

Kanal Sv. Ante dio je šireg lokaliteta „Kanal – Luka u Šibeniku“, važnog krajobraza zaštićenog 1974. godine. Predstavlja vrata Šibenika prema otvorenom moru i raskošan ulaz u grad. U kanalu ujedno simbolički završava put rijeke Krke, a na tom je mjestu i njezino konačno ušće u Jadran. Na izlazu iz kanala prema otvorenom moru nalazi se biser venecijanskog fortifikacijskog graditeljstva – tvrđava Sv. Nikole.

Tvrđava je sagrađena 1543. godine za zaštitu Šibenika od opasne osmanlijske pomorske sile. O ljepoti tog remek-djela obitelji Sanmicheli, renesansnih graditelja i kipara iz Verone, pisali su još njihovi suvremenici.

Značajni krajobraz „Kanal – Luka u Šibeniku“ predstavlja zaštitnu *buffer*-zonu pomorskoj ljepotici – tvrđavi Sv. Nikole, koja je, s bastionskim obrambenim sustavom grada Zadra, upisana 9. srpnja 2017. godine na UNESCO-ov *Popis svjetske baštine*. Na tom popisu, pod zajedničkim nazivom *Venetian Works of Defence between the 16th and 17th Centuries: Stato da Terra – Western Stato da Mar*, nalaze se odabrane mletačke tvrđave 16. i 17. stoljeća iz Hrvatske, Italije i Crne Gore.

Cilj je predavanja predstavljanje zaštićene prirodne vrijednosti kanala Sv. Ante i spomeničke vrijednosti zaštićenog nepokretnog kulturnog dobra tvrđave sv. Nikole. O tvrđavi Sv. Nikole govorit će se u kontekstu mletačkog fortifikacijskog graditeljstva 16. stoljeća, a prezentirat će se rezultati sustavnih povijesnih, arhivskih i konzervatorsko-restauratorskih istraživanja te konzervatorsko-tehnička dokumentacija izrađena za potrebe njezine obnove.

foto: Darko Dukić, 2017.

Šibenik, tvrđava Sv. Nikole

ŠIBENIK

PREDAVANJE / Naša pernata povijest

---

7. 10. 2017., u 18:00 sati, Sokolarski centar, Šibenska Dubrava 47a, Šibenik
PREDAVAČ: Emilio Menđušić
ORGANIZATOR: Sokolarski centar, Šibenik

Udruga Sokolarski centar ovlaštena je ustanova Ministarstva zaštite okoliša i energetike za poslove skrbi o ozlijeđenim ili bolesnim jedinkama strogo zaštićenih vrsta. Udruga kontinuirano, brojnim javnim prezentacijama, promiče sokolarstvo kao dio nematerijalne kulturne baštine.

Foto: Sokolarski centar, Šibenik

Multimedijsko predavanje povezat će perje ptica i razvoj ljudske kulture. Perje kao sredstvo ukrašavanja, pero kao misterij evolucije, pero kao sredstvo za pisanje, pero kao inspiracija za letenje i pero kao simbol. Perje je jedinstvena oznaka ptica, no ono je prisutno u gotovo svim ljudskim kulturama.

Najčešće kao oznaka položaja u društvu, ali isto tako kao znak snage, vitalnosti i duhovnosti pojedinca. U suvremenoj kulturi perje je gotovo nevidljivo, ali i dalje prisutno. Perje je u našoj zimskoj jakni, jastuku, pokrivaču i lovčevu šeširu.

Ta mala nježna tvorevina građena od samo jedne supstancije, beta-keratina, mijenjala je i oblikovala našu misao i kulturu, češće i više no što mislimo. Razumijevajući zašto mužjaci pauna imaju tako raskošan rep, razumjeli smo, s vremenom, mehanizam djelovanja evolucije. No otkrili smo i nešto važnije: kako obrasci iz prirode mogu stvoriti nove vidove izražavanja i komunikacije.

Od 6. stoljeća, kad se pojavilo kao sredstvo zapisivanja, pa do 19. stoljeća, kad je nestalo iz upotrebe, pero za pisanje oblikovalo je našu pisanu riječ i rodilo književnost kakvu danas poznajemo. Zahvaljujući svom obliku i svojstvima uzgonske površine, perje nam je pružilo da razumijemo sile koje omogućuju let i da se vinemo u nebo.

Za našu priču pozabavili smo se strijelom, odnosno perjem na njezinom kraju. Zahvaljujući pernatom dodatku, strijela je postala ubojito oružje, a njezina upotreba omogućila sigurniju opskrbu hranom i opstanak.

Cilj je predavanja da se kroz priču o perju pokaže kako obrasci iz prirode mogu djelovati na kulturni krajolik.

VARAŽDINSKE TOPLICE

Dani otvorenih vrata Arheološkog parka Aquae Iasae

---

19. 10. – 21. 10. 2017., 10:00 – 18:00 sati, Arheološki park Aquae Iasae,
Varaždinske Toplice

ORGANIZATOR: Arheološki muzej u Zagrebu

Program će uključiti stručna vodstva, izložbu na otvorenom te radionice i igraonice za djecu, a arheolozi i restauratori upoznat će posjetitelje s arheološkim istraživanjima i konzervatorsko-restauratorskim radovima koji se provode na prostoru rimskog izvorišnog bazena. *Mističnost i ljekovitost prirodnog izvora termalne sumporne vode* naziv je izložbe na otvorenom kao i naziv stručnih vodstava kojima će se javnosti predstaviti kontinuitet korištenja termalne vode još od predrimskog vremena pa sve do danas, s posebnim naglaskom na značenju termalnog izvora u rimsko vrijeme.

Dodatne informacije: Arheološki muzej u Zagrebu, Trg N. Š. Zrinskog 19, Zagreb, www.amz.hr.

Kompleks rimske
arhitekture u
gradskom parku
u Varaždinskim
Toplicama, 1. – 4. st.
foto: Vektra Varaždin

VELIKA GORICA

Dani europske baštine u Velikoj Gorici 2017.

---

20. 9. – 22. 9. 2017.

ORGANIZATORI: Grad Velika Gorica, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Zagrebu, Muzej Turopolja, Gradska knjižnica Velika Gorica, Akademija likovnih umjetnosti, Odsjek za konzerviranje i restauriranje umjetnina

POKROVITELJI: Zagrebačka županija, Turistička zajednica Zagrebačke županije, Turistička zajednica Grada Velike Gorice

---

VELIKA GORICA

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA / *Okolo mene, priroda i vrijeme*

---

20. 9. 2017., u 19:00 sati, Muzej Turopolja, Trg kralja Tomislava 1, Velika Gorica

KONCEPCIJA IZLOŽBE: Dragica Dada Modrić

AUTOR FOTOGRAFIJA: Mario Žilec

Kao i nekoliko godina dosad, povodom obilježavanja *Dana europske baštine* u Velikoj Gorici, izložba će biti postavljena u parku ispred Muzeja Turopolja. To je prilika da se tema ovogodišnje manifestacije *Baština i priroda: Krajolik mogućnosti* predstavi putem autorskog rada u mediju fotografije velikom broju ljudi. Namjera je da se izložba održi u javnom prostoru u prirodnom okruženju, da svima bude jednako dostupna, bez doslovno zidova institucija, koji ponekad mogu biti i prepreka.

Pokazati izložbu u parku u prostoru odmora, druženja i osame izvrstan je način da se ostvari jedan od najvažnijih ciljeva svake izložbe, a to je komunikacija s posjetiteljima.

Autor Mario Žilec izložbom fotografija *Okolo mene priroda i vrijeme* predstaviti će se s tridesetak radova. Lupom svog objektiva bilježi sve ljepote prostora u kojem živi, kojem se divi, odabirući savršeni trenutak, pogled i put u vječnost. Svojim fotografijama odvest će vas u daleku povijest prizorima iz arhitekture, vratiti u djetinjstvo prepoznatljivim vizurama, pokazati snagu i moć vode, romantično vas odvojiti od stvarnosti, neće vas uvjeravati da je i priroda dio baštine, on će vam to na najjednostavniji način pokazati. Kako voljeti, živjeti, otkrivati prirodu, biti dijelom nje, a onda će vam ona zauzvrat otkriti najintimniji dio sebe, esenciju svog i vašeg postojanja, život!

Svaki prizor, krajolik ili vizura mogu od sebe dati više. Svojom pozornošću dajemo joj novu dimenziju, stvarajući tako neraskidivu vezu između prirode i čovjeka. Upravo je to ono što baštinitimo, ostavljamo, predajemo u ruke pokoljenjima što dolaze poslije nas.

foto: Mario Žilec, 2017.

VELIKA GORICA

PREDAVANJE / Prirodna baština Turopolja

---

21. 9. 2017., u 12:00 sati, Gradska knjižnica Velika Gorica, Zagrebačka 37, Velika Gorica

PREDAVAČI: prof. dr. sc. Željko Španjol, Zavod za ekologiju i uzgajanje šuma, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, doc. dr. sc. Damir Drvodelić iz Zavoda za ekologiju i uzgajanje šuma Šumarskog odsjeka Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Tijekom predavanja prof. dr. sc. Željka Španjola *Prirodna baština Turopolja* upoznat ćemo specifične prirodne resurse turopoljskog kraja – vegetaciju, floru, faunu, prirodne krajolike i njihovo biološko, ekološko i prostorno značenje – sve ono što je, s obzirom na neraskidivu vezu čovjeka i prirode, na specifičan način oblikovalo živote ljudi i način života na ovom području. Uz kratak povijesni prikaz suživota čovjeka s prirodom na ovim prostorima, saznat ćemo ponešto i o zakonskoj zaštiti i prijedlozima za daljnju zaštitu i valorizaciju krajobraznih cjelina u Turopolju, jer sve ono što čovjek svojim djelovanjem u dubokom prožimanju s okolišem stvara, ostaje kao baština za buduće generacije.

Foto: Arhiva Muzeja Turopolja

Foto: Arhiva "Družina"

VOĐINCI

OKRUGLI STOL / Vođinci, igre na Bedenku, projekt zaštite, očuvanja i promocije kulturne nematerijalne baštine

---

1. 10. 2017., u 15:00 sati, Dvorana KUD-a „Mladost“ Vođinci
(kod Vinkovaca)

ORGANIZATOR: „Družina“ – Čuvari tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga,
Zagreb

O igrama i zabavama djece, djevojaka i mladića u preduskrsno vrijeme kroz korizmu, o Uskrsu, ali i cijele godine sjećanja potvrđuju da je tako bilo od davnina. U Vođincima se zabavljalo na otvorenom prostoru uvijek na Bedenku, tj. na livadi usred sela na kojoj dominiraju veliki križ i kesten. Igre su istražene i prvi put objavljene 1982. godine zajedno s napjevima (usp. Manda Svirac, „Igre na Bedenku“, Đakovački vezovi, Prigodna revija, Đakovo, 6-7 i dr.). U suvremenim uvjetima, a na prijedlog Vođinke dr. sc. Mande Svirac, koja se u mladosti na isti način zabavljala, 1997. godine započela je manifestacija pod tim nazivom i do danas se odvija na istoj livadi redovito krajem lipnja kako bi se obilježio kraj školske godine. „Kada sam na *Prvim igrama* djecu zamolila da mi obećaju kako će čuvati taj prostor i neće prirodnu livadu dati pretvoriti u nešto drugo, hrabro su obećali, jednoglasno kako to samo djeca znaju. Na *II. igrama* 1998. su obećali da će oni, kada odrastu, ovu manifestaciju u prirodi organizirati za drugu djecu“. O njoj danas vodi brigu KUD „Mladost“ Vođinci i na taj se način potvrđuje jedinstvo znanja, prostora i vremena što svjedoči o prilagodbi potrebama novog vremena.

Program – dvorana KUD-a „Mladost“:

- 15 sati   okrugli stol *VODINCI, IGRE NA BEDENKU* – projekt zaštite, očuvanja i promocije kulturne nematerijalne baštine vezan za prirodu
- 16 sati   vođinački napjevi korizmenog i uskrasnog vremena – *Vođinačke počimajle*

Na Bedenku – u središtu sela na livadi

- 17 sati   dječje igre – Dječja skupina KUD-a „Mladost“
- 17:30 sati   povorka djece i sudionika okruglog stola do župne crkve
- 18 sati   euharistijsko slavlje i pjevanje litanija Blažene Djevice Marije – napjevi iz *Vođinačke pjesmarice* objavljene 2016. godine.

Dodatne informacije i prijave putem e-pošte: druzina@druzina.hr.

Foto: Arhiva "Družina"

VUKOVAR

PREDAVANJE / Arheološka nalazišta u krajoliku Vukovarsko-srijemske županije

---

6. 10. 2017., u 10:00 sati, Konzervatorski odjel u Vukovaru, Županijska 5, Vukovar
PREDAVAČ: Marko Mikolašević, dipl. arheol. i pov. umj., viši stručni savjetnik konzervator
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Vukovaru

Krajolik je dio teritorija koji proizlazi iz djelovanja prirodnih i/ili ljudskih čimbenika. Međuodnos čovjeka i prirode ključno je pitanje opstanka ljudske vrste. U današnje vrijeme kada čovjek jako utječe na prirodu, preuzimajući vodeću ulogu pred njom toliko da je uveden antropocen kao geološko razdoblje, zaboravlja se da je tijekom većine povijesti priroda imala vodeću ulogu. Rezultat djelovanja prirode te čovjekova boravljenja i korištenja prostora postaje kulturna kategorija – kulturni krajolik. Iako se kulturnim krajolikom ponajprije smatraju područja na kojima dominira čovjek, kulturni je krajolik i područje na kojem dominantno prevladava

priroda. Na primjeru arheoloških nalazišta u šumama Vukovarsko-srijemske županije prezentirat će se manje vidljiva, ali ne i manje značajna, kulturna baština gdje je priroda preuzela dominantnu ulogu nad teritorijem.

VUKOVAR

OBILAZAK ARHEOLOŠKIH LOKALITETA / Otok „Virgrad“ – Srijemske Laze „Utvrdica“ – Novi Jankovci – „Jankovačka Dubrava – Tumuli“

VODIČ: Marko Mikolašević, dipl. arheol. i pov. umj., viši stručni savjetnik konzervator

ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Vukovaru

6. 10. 2017., u 12:00 sati, okupljanje za polazak u terenski obilazak: arheološko nalazište Virgrad, na pola puta između Otoka i Bošnjaka, kod raspela pod drvetom pokraj mosta preko Virova

Nakon teorijskog izlaganja u Konzervatorskom odjelu u Vukovaru na terenu će se u praksi pokazati primjeri nalazišta u krajoliku. Običi će se dva zaštićena i jedno preventivno zaštićeno arheološko kulturno dobro, od toga dvije srednjovjekovne utvrde i jedno prapovijesno arheološko nalazište pod tumulima. Sva nalazišta sadržavaju dobro vidljive ostatke ljudskih aktivnosti u krajoliku kojim je prevladala priroda.

Preporuka: prikladna odjeća i obuća, u slučaju kiše i zaštita od kiše, trajanje obilaska cca 4 sata.

*Kulturni krajolik u kojem prevladava priroda
Foto: KO Vukovar*

ZABOK

PREDAVANJE / Energetska učinkovitost na spomenicima kulture – dvorac Kulmer, Zabok

---

29. 9. 2017., u 13:00 sati, Dvorac Kulmer, Zabok

ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Krapini

PREDAVAČ: Sanda Zenko, dipl. ing. arh., viša stručna savjetnica – konzervatorica

Dvorac Kulmer sagrađen je 1890. g. po nacrtima inženjera A. Seća, nedugo nakon što je grof Kulmer kupio posjed. Jednokatna građevina L-tlocrta ima dva krila – zapadno i južno – u čijem je spoju, prema jugozapadu, ugaona kula. U dvorac se ulazi s druge, „unutarnje“, strane gdje se nalazi simetrično trokrako stubište s historičističkom ogradom. Na prvom je katu bilo pet soba i središnja dvorana u tornju.

Od 1947. g. do izgradnje nove bolnice u njemu je bila smještena zdravstvena ustanova zbog čega je promijenjen raspored unutarnjih prostorija. Nakon što je sagrađena nova bolnica dvorac je izložen propadanju. Suradnjom Ministarstva regionalnog razvitka i Krapinsko-zagorske županije i uz pomoć fondova Europske unije započinje se s njegovom obnovom (2012. – 2016.).

Zgrada je obnovljena kao primjer energetske izvrsnosti koja je zastupljena u statičkoj sanaciji i sanaciji vlage, obnovi pročelja i stolariji, toplinskoj izolaciji te instalaciji novih strojarskih uređaja, adaptaciji prostorija podruma i potkrovlja u korisne prostore te izvedbi kompletno novih instalacija i postrojenja za grijanje (hlađenje).

Najosjetljivije konzervatorske teme odnosile su se na obnovu pročelja, stubišta i stolarije, pri čemu se maksimalno poštovala izvornost.

Foto: KO Krapina

ZADAR

PREDAVANJE / Restauriranje poliptiha sv. Martina Vittorea Carpaccia iz zadarske katedrale

---

27. 9. 2017., u 19:00 sati, Kneževa palača, Poljana Šime Budinića 3, Zadar
ORGANIZATOR: Hrvatski restauratorski zavod
PREDAVAČ: Jadranka Baković, HRZ, Restauratorski odjel Zadar

Predavanje će biti posvećeno burnoj prošlosti poliptiha sv. Martina, što ga je od velikog renesansnog slikara Vittorea Carpaccia naručio zadarski kanonik Martin Mladošić potkraj 15. stoljeća. Devastacija poliptiha počela je još u 18. stoljeću, kad su slike skinute s oltara pri obnovi crkve sv. Stošije. Tijekom vremena izvedeno je na poliptihu više intervencija nepoznatih autora: od mijenjanja dimenzija slika do potpunog preslikavanja i neadekvatnog čišćenja. Oštećenja velikih razmjera nastala su nakon Drugog svjetskog rata, kad su umjetnine iz vlažnog skloništa naglo premještene u izrazito suh potkrovni prostor, pa im je prijetila opasnost od potpunog uništenja. Od početka 20. stoljeća izvedeno je više konzervatorsko-restauratorskih zahvata, posljednji od 2003. do 2015. godine. Predavanjem će se predstaviti rezultati restauratorskih istraživanja i posljednjeg zahvata na poliptihu te proučavanja pisanih i fotografskih podataka o prethodnim intervencijama.

Zadar, katedrala sv. Stošije,
poliptih sv. Martina, foto: HRZ

Foto: Gordana Jerabek

ZAGREB

OTVORENA VRATA / Tiflološki muzej

---

20. 9. 2017. – 20. 10. 2017., Draškovićeve 80, Zagreb
Od ponedjeljka do petka, od 9:00 do 16:00 sati,
četvrtak: 9:00 – 20:00 sati

Foto: Arhiva Tiflološki muzej

Ulaskom iz ljeta u jesen priroda počinje obilovati najrazličitijim mirisima, zvukovima i plodovima prirode. I bojama. No kako doživljavaju jesen osobe oštećena vida koje nedostatkom jednog senzornog kanala budu prikraćene za bogatstvo boja jeseni? Jesu li mirisi jednako prepoznatljivi kada ne vidimo izvor mirisa? Možemo li samo dlanovima i prstima prepoznati o kojim se plodovima radi? Kako doživljavamo zvukove u mraku? Odgovore na ta, ali i mnoga druga pitanja pronađite u Tiflološkom muzeju i njegovoj Tamnoj sobi. To je cjelina postava čiji je cilj i svrha dočarati situaciju bez mogućnosti primanja vizualnih informacija, a ujedno je multisenzorna soba.

Većina ljudi nema predodžbu o tome kako je to biti slijep. Često se misli kako je vid jamstvo za pristup svijetu u kojem živimo. No upravo je Tamna soba zamišljena kao poziv posjetitelju na putovanje koje izaziva sve osjete. Posjetite Tiflološki muzej i doživite jesen onako kako je doživljavaju slijepi osobe.

IZLOŽBE Izbor karata iz Kartografske zbirke Geografskog odsjeka PMF-a / Izložba fotografija iz fundusa Geografskog odsjeka PMF-a na temu Baština i priroda – krajolik mogućnosti

---

20. 9. – 28. 10. 2017.
Geografski odsjek PMF-a,
svaki radni dan 9:00 – 14:00 sati,
Trg Marka Marulića 19, Zagreb

Foto: Arhiva Geografski odsjek PMF-a

Geografski odsjek PMF-a od svog osnutka davne 1883. godine do danas predstavlja najstariju i najznačajniju znanstvenu i obrazovnu instituciju za geografiju u našoj zemlji, koja se bavi praćenjem prirodnih i društvenih procesa. Iz bogate Kartografske zbirke kao i iz fundusa fotografija Geografskog odsjeka pripremljen je izbor prigodnih karata i fotografija vezanih uz temu *Baština i priroda – krajolik mogućnosti*, koji će biti dostupan zainteresiranoj publici.

ZAGREB

IZLOŽBA / Hrvatsko narodno graditeljstvo: sklad baštine i prirode

---

20. 9. 2017. – 10. 10. 2017.

Knjižnica Božidara Adžije, KGZ, Trg kralja Petra Krešimira IV. 2, Zagreb

Radno vrijeme: pon – pet 8:00 – 20:00, sub 8:00 – 14:00

ORGANIZATOR: Knjižnica Božidara Adžije, Knjižnice grada Zagreba

„Izbor odabrane knjižnične građe otkriva vrijednosti hrvatskog narodnog graditeljstva. Možda ponajbolje u arhitekturi, iščitavaju se poruke oblikovanja humanog življenja u kojemu je narodni kreator stvarao svoj životni prostor štedljivo, ne rasipajući snagu uzalud, ali rječito i izražajno kao Život sam. Prostornu misao primjerio je ravnicama Panonije jednako uspješno kao kamenjarima Primorja, obalama rijeka uz rubove hrastovih šuma ne manje kreativno od krševitih polja Zagore ili gorsko-kotarskih proplanaka.“

(Salopek, D.: *Arhitektura bez arhitekta: vitalne poruke narodnog graditeljstva*, Zagreb, 1974., str. 16.)

Izložena građa iz fonda Knjižnice ilustrira kreativnost i raznolikost hrvatskog narodnog graditeljstva, čime doprinosi zajedničkoj temi ovogodišnjih *Dana europske baštine: Baština i priroda: krajolik mogućnosti*.

ZAGREB

STRUČNI SKUP / Od prirodne do kulturne baštine – Natura in minimis maxima

---

21. 9. 2017., u 10:00 sati, Muzej Mimara, Trg F. Roosevelta 5, Zagreb

ORGANIZATORI: Hrvatski restauratorski zavod, Muzej Mimara

Trsteno, ljetnikovac Gučetić, Neptunova fontana u perivoju, foto: HRZ

Na stručnom će skupu biti predstavljeni odabrani programi zaštite i očuvanja arheološke, nepokretne i pokretne baštine koji su od osnovnih sastavnica do najšireg pojma kulturnog krajolika neraskidivo povezani s onom prirodnom.

Program

- 10:00 – 10:20** otvorenje skupa – pozdravne riječi
- 10:20 – 10:40** Blanda Matica, Hortikulturno rješenje dvorca Eltz u Vukovaru
- 10:40 – 11:00** dr. sc. Petar Puhmajer, Dvorac i perivoj Opeka
- 11:00 – 11:20** dr. sc. Krasanka Majer Jurišić, Ladanje u Trstenom: spomenik arhitekture i prirode
- 11:20 – 11:40** dr. sc. Tajana Pleše, „Ozelenjene“ zaštitne krune
- 11:40 – 12:00** Josip Višnjčić, *Claustra Alpium Iuliarum* – obrambene strukture i kraški krajolik u službi obrane Rimskog Carstva
- 12:00 – 12:20** Igor Miholjek, Arheološki park Vižula
- 12:00 – 13:00** stanka
- 13:00 – 13:20** dr. sc. Višnja Bralić, Restaurirani krajolici
- 13:20 – 13:40** Tijana Annar Trpulec Strčić, Drvo kao materijal za izradu umjetnina i umjetničkih predmeta, oštećenja i štetnici
- 13:40 – 14:00** Jadranka Baković, Restauriranje slika na drvenom nosiocu

---

ZAGREB

PREDSTAVLJANJE KNJIGE / Javni kultovi ikona u Dalmaciji

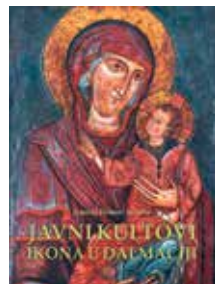
---

21. 9. 2017., u 14:30 sati, Muzej Mimara,

Trg F. Roosevelta 5, Zagreb

ORGANIZATORI: Hrvatski restauratorski zavod,
Muzej Mimara

Knjiga dr. sc. Zoraide Staničić *Javni kultovi ikona u Dalmaciji* (izdavači: Književni krug Split i Hrvatski restauratorski zavod) prikazuje bogat opus ikona nastalih od 13. do 19. stoljeća te interpretira njihovu ulogu u vjerskom i kulturnom životu.

ZAGREB

PREDSTAVLJANJE PROJEKTA / Prekogranična destinacija kulturnog i zelenog turizma – *Claustra+ OTVORENJE IZLOŽBE / Claustra Alpium Iuliarum – skrivena ostavština starih Rimljana*

---

21. 9. – 10. 10. 2017.

21. 9. 2017., u 18:00 sati, Galerija Arheološkog muzeja u Zagrebu,
Ulica Pavla Hatza 6, Zagreb

ORGANIZATORI: Hrvatski restauratorski zavod, Arheološki muzej u Zagrebu

Zbog krize vlasti i opasnosti od sve češćih prodora barbarskih vojski, naročito sredinom 3. stoljeća, počelo se intenzivno razmišljati o osiguravanju samog središta Rimskog Carstva. U tu je svrhu izgrađen obrambeni sustav koji se pružao između Kvarnerskog zaljeva i Julijskih Alpa, poznat pod nazivom *Claustra Alpium Iuliarum*. Funkcionirao je od druge polovice 3. do početka 5. stoljeća, a sastojao se od obrambenih zidova i utvrda koji su, u najvećoj mogućoj mjeri iskorištavajući razvedenu geomorfologiju područja, zatvarali sve važnije prijelaze prema provinciji Italiji.

Izložba (autori: Jure Kusetić i Tina Lah, Narodni muzej Slovenije) prikazuje rezultate projekta *Claustra – Kameni branici Rimskoga Carstva*, uspješno realiziranoga u sklopu Programa europske teritorijalne suradnje OP Slovenija–Hrvatska 2007. – 2013., te je dio nastavka tog programa. Projekt je 2014. i 2015. vodio Javni zavod Republike Slovenije za zaštitu kulturne baštine, uz partnere: Narodni muzej Slovenije, Hrvatski restauratorski zavod, Primorsko-goransku županiju i udrugu Žmergo.

Novim projektom *Prekogranična destinacija kulturnog i zelenog turizma – Claustra+* u sklopu OP Interreg V-A Slovenija–Hrvatska 2014. – 2020. istaknut će se povezanost graditeljske i kulturne baštine tog rimskog obrambenog sustava i njegova prirodno-og okruženja u svrhu promicanja turističkih potencijala. Projekt će biti realiziran

od kolovoza 2017. do veljače 2020. pod vodstvom Javnog zavoda Republike Slovenije za zaštitu kulturne baštine. Partneri na projektu su Zavod Ivana Cankara za kulturu, sport i turizam Vrhnika, Narodni muzej Slovenije, Zavod Republike Slovenije za zaštitu prirode, Hrvatski restauratorski zavod, Primorsko-goranska županija, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Prirodoslovni muzej Rijeka i Turistička zajednica Kvarnera.

Više informacija dostupno je na
www.h-r-z.hr.

Mlake - Lipice, ostaci obrambenih struktura,
foto: HRZ

ZAGREB

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA / Krajoblik u fokusu

---

21. 9. – 15. 10. 2017.

Otvorenje 21. 9. 2017., u 20:00 sati, Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb
ORGANIZATORI: Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture RH,
Galerija Klovićevi dvori

AUTORICA: Gordana Jerabek

... Promatrajući fotografije Gordane Jerabek nastale kroz sva godišnja doba u našoj zemlji dolazimo do još jednog, ranije nespomenutog koncepta – tzv. „intimnog krajolika“. Od nekolicine fotografija snimljenih širokokutnim objektivom koje se temelje na boji do kvadratnih kadrova markiranih detaljima, snimljenih po principu „manje je više“, autorica sažima veličanstvenost prirode u skućeniji prostor, čineći svaku fotografiju simbolom za nešto veće – drvo za šumu, šibljica za šikaru, vrelo rijeke za slapove, obalu mora za daleki horizont. Efektivnost se postiže i grupiranjem pojedinih fotografija u diptihe i triptihe – iste ili slične motive možemo promatrati gotovo kao stereoskopsku fotografiju, čime nam autorica pruža više uvida u način na koji promatra svijet. Uzorci tla, teksture i grafizmi grana u krošnjama koji na trenutke prelaze u apstrakciju, pretakanje boja na horizontu i refleksije na vodenim površinama zabilježeni su u (svima nam poznatima) trenucima istraživanja prirode te učinkovito komuniciraju njezinu ljepotu i snagu, no isto tako podsjećaju na njezinu krhkost i intrinzičnu vrijednost.

Dunja Nekić

ZAGREB

PREDAVANJA / Povijest umjetnosti o odnosu prirode i društva

ORGANIZATOR: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske

dr. sc. Martina Ivanuš
Izgradnja u Nacionalnom parku Plitvička jezera

---

21. 9. 2017., u 18:30 sati, DPUH, Preradovićeva 44, Zagreb

Od naseljavanja i izgradnje prvih smještajnih objekata do kraja 20. stoljeća na Plitvičkim jezerima pratimo sukob čovjeka i prirode. Paradigmatski pokušaj da se svlada priroda i podčini interesima čovjeka predstavlja zahvat s kraja 19. stoljeća na Labudovcu, kada je inicirana atmosfera kompromisa, koja se nastavlja s amplitudama do danas. Plitvice su od davnina percipirane kao izuzetan krajolik u kojem su gradili najbolji, stoga su Plitvička jezera dočekala 21. stoljeće s velikim brojem turističkih, upravnih, gospodarskih i stambenih objekata u zoni Parka, čak i najosjetljivijoj zoni, zoni temeljnog fenomena. Izgrađeni objekti jesu smetnja u Nacionalnom parku, ali su postali njegova posebnost i baština. Na primjeru arhitekture i prostornih planova Plitvica, što realiziranih, ali i nerealiziranih, zorno možemo pratiti promjene odnosa struke prema percepciji prirode te definiciji i zadaći nacionalnih parkova.

dr. sc. Franko Čorić

Kulturni krajolik – nova i aktualna kategorija kulturne baštine

---

4. 10. 2017., u 18:30 sati, DPUH, Preradovićeva 44, Zagreb

Kulturni krajolik vrsta je nepokretnog kulturnog dobra koje sadržava strukture što svjedoče o čovjekovoj nazočnosti u prostoru, a predstavljaju zajedničko djelo čovjeka i prirode. Povijesni kulturni krajolik kulturni je krajolik koji u velikoj mjeri obilježavaju i određuju povijesni elementi i strukture.

UNESCO je u Aneksu Deklaracije o svjetskoj kulturnoj baštini iz 1992. definirao tri kategorije kulturnog krajolika: 1) jasno razgraničeni krajolik nastao *svjesnim ljudskim planiranjem i oblikovanjem*, čemu pripadaju vrtovi, parkovi i umjetnički osmišljen krajolik, 2) *spontano nastali krajolik* s dvjema potkategorijama: 2a) *reliktni ili fosilni krajolik*, krajolik izvan funkcije čija su karakteristična obilježja nastala u prošlosti, i 2b) *krajolik u kontinuiranom razvoju*, koji je još u upotrebi i nastajanju, te 3) *asocijativni kulturni krajolik* u kojem su manje važni materijalni svjedoci, a više religijske, umjetničke ili kulturne konotacije.

Predavanje na osnovi komparativnog materijala i registriranih kulturnih krajolika u Hrvatskoj tematizira problem njihovog definiranja, podjele, zaštite i očuvanja, s posebnom usredotočenošću na situaciju u Republici Hrvatskoj.

dr. sc. Dragan Damjanović

Sakuntala park u Osijeku

---

11. 10. 2017., u 18:30 sati, DPUH,
Preradovićeva 44, Zagreb

Među najzanimljivije epizode i povijesti i povijesti umjetnosti Osijeka 19. stoljeća nesumnjivo se može ubrojiti postavljanje skulpture indijske mitološke kraljice Sakuntale (Shakuntale) 1892. godine u parku Le Maitre na tada gotovo neizgrađenom prostoru između Kapucinske ulice na zapadu, Tvrdne na istoku, Jägerove ulice na jugu i rijeke Drave na sjeveru, koji će uskoro postati jednim od najvažnijih gradskih parkova/trgova. Ključnu su ulogu u njezinu naručivanju odigrali učitelj Bogdan Penjić i gradski kapetan (satnik) Petar (Peter) von Modesti, zadužen za brigu oko gradskih nasada, inače ujak slikara Bele Csikosa Sesije. Postavljanje skulpture odraz je očaranosti orijentom u 19. stoljeću, ali i političke situacije te složenog etnokonfesionalnog sastava Osijeka u kojemu je bilo gotovo nemoguće postaviti spomenik posvećen nacionalnom junaku bilo koje od dominantnih etnokonfesionalnih skupina grada pa je izbor pao na ideološki neutralan lik. Predavanje otkriva okolnosti postavljanja skulpture i pojašnjava prostorno uređenje te arhitektonske osobitosti građevina Sakuntala parka.

dr. sc. Nada Grujić

Izgradnja dubrovačkog kultiviranog krajolika

---

18. 10. 2017., u 18:30, DPUH, Preradovićeva 44, Zagreb

Geomorfološke karakteristike dubrovačkog izvangradskog područja uvjetovale su dva osnovna tipa oblikovanja terena pogodnih za sadnju. Da bi se zadržala plodna zemlja, na padinama se podižu terase podzidane kamenom, a na ravnim površinama zemlja se čuva unutar obzidanih pravokutnih ploha. Tradicionalne tehnike obrade uvjetovale su i oblike koji su izgrađeni kamenom i stoga će trajno oblikovati dubrovački krajolik. Terasiranje padina i vrtovi ortogonalnog tlocrta u kojima su staze natkrivene pergolama nadilaze i sve stilske promjene. Na primjerima dubrovačke ladanjske izgradnje pokazat će se da je arhitektura vrtova ostala više vezana uz tradiciju od arhitekture samih ladanjskih kuća. Naime, obilježja srednjovjekovnih vrtova preživjela su i u doba renesanse, pa i kasnije. Posebnost da su ti kamenom građeni vrtovi očuvali izvorne tlocrte nije, nažalost, iskorištena za njihovu obnovu.

dr. sc. Ratko Vučetić

Dva grada na Dravi – urbani razvoj Osijeka i Varaždina

---

25. 10. 2017., u 18:30, DPUH, Preradovićeva 44, Zagreb

Nastanak i prostorni razvoj Varaždina i Osijeka uvjetovan je povoljnim položajem uz dravski prometni smjer, ključnu okosnicu urbanizacije kontinentalne Hrvatske. Formiranje naseobinskih struktura može se pratiti od razdoblja antike, no srednjovjekovna povijest obaju gradova u povijesnim izvorima bilježi se od 12. stoljeća. Različiti geografski, društveni i povijesni uvjeti utjecali su na stvaranje urbanih struktura, iz čega su proizišle i prostorne razlike u formiranju obaju gradova. Praćenjem povijesnih procesa može se sagledati presjek povijesno-prostornog razvoja gradova kontinentalne Hrvatske i njihove transformacije početkom novog vijeka, kad oba grada dosežu visok stupanj urbanog razvoja u sličnim povijesnim okolnostima, no različitih kulturnih predznaka – Varaždin onog srednjoeuropskog, a Osijek osmanskog – koji su bitno obilježili urbanizaciju prostora kontinentalne Hrvatske.

ZAGREB

OTVORENA VRATA / Moderna galerija – stalni postav: Hrvatska likovna umjetnost 19. – 21. st.

---

21. 9. 2017., 11:00 – 19:00 sati, Moderna galerija, Andrije Hebranga 1, Zagreb
ORGANIZATOR: Moderna galerija

Fundus Moderne galerije s više od 11 000 muzejskih predmeta najbogatija je zbirka hrvatske likovne umjetnosti novijeg doba i nepresušno vrelo spoznaja o njezinim izvorima, razvoju i suvremenim dostignućima. Bogatstvo galerijskih zbirki i njihov kontinuirani rast novim akvizicijama izložbu stalnog postava Moderne galerije čine sve raskošnijom i sve aktualnijom antologijom likovnog stvaralaštva i nezaobilaznim mjestom za produbljivanje znanja o vrhunskim dometima hrvatskih umjetnika modernog i suvremenog doba. Važan dio stalnog postava čini Taktilna galerija MG, prva multisenzorna galerija namijenjena slijepim i slabovidnim osobama u ovom dijelu Europe. U posebnom odjeljku prvog kata Galerije, uređenom za razgledavanje dodirom i zvukom, izmjenjuju se izložbe s kapitalnim djelima hrvatskog slikarstva i kiparstva od 19. stoljeća do danas. Audiovodiči, taktilni dijagrami te legende na Brailleovu pismu, izloženi uz originalna djela i ujedinjeni u pratećim katalozima, kompendij su pomagala kojima Moderna galerija i Nataša Jovičić, autorka ove inovativne metodologije, hrvatsku likovnu umjetnost izlažu na ogled svima. Slijepim i slabovidnim osobama u Taktilnoj galeriji MG omogućeno je u sadržajnom i oblikovnom smislu vidjeti sliku i prepoznati skulpturu, riječju, doživjeti umjetničko djelo.

Moderna galerija ovom prigodom posjetiteljima omogućuje slobodan ulaz i razgledavanje stalnog postava *Hrvatska likovna umjetnost 19. – 21. st.*

Foto: Arhiva Moderna galerija

ZAGREB DODJELA NAGRADE „Vicko Andrić“ za 2016. godinu

---

22. 9. 2016., u 13:00 sati, Muzej Mimara,
Rooseveltov trg 5, Zagreb

ORGANIZATOR:

Uprava za zaštitu kulturne baštine
Ministarstva kulture

Nagrada „Vicko Andrić“ dodjeljuje se za izvanredna postignuća u području zaštite kulturne baštine u Hrvatskoj i to za postignuća u: konzervatorsko-restauratorskim radovima na očuvanju kulturne baštine, istraživanju i dokumentiranju kulturnih dobara, razvoju konzervatorske i konzervatorsko-restauratorske struke i unaprjeđenju sustava zaštite kulturne baštine, očuvanju i obogaćenju ukupnog fonda kulturne baštine Republike Hrvatske.

Nagrada „Vicko Andrić“ za životno djelo dodjeljuje se dr. sc. Zorislavu Horvatu jer je svojim izvanrednim doprinosom i radom na zaštiti kulturne baštine obilježio vrijeme u kojem je djelovao. Njegov rad čini zaokruženu cjelinu, a njegova djela i ostvarenja ostaju trajno dobro Republike Hrvatske.

Godišnja Nagrada „Vicko Andrić“ dodjeljuje se dr. sc. Jasni Jeličić-Radonić, profesorici na Odjelu za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, za završene konzervatorsko-restauratorske radove na crkvi sv. Ivana u Starome Gradu na Hvaru.

Nagradu za doprinos lokalnoj zajednici koja se dodjeljuje pojedincima ili udrugama civilnog društva za brigu oko očuvanja kulturne baštine ili za njezinu promidžbu ove je godine dobio Ekomuzej Batana iz Rovinja.

Crkva sv. Ivana u Starome Gradu na Hvaru

Foto: Marko Vrdoljak

Foto: Caspar Vermeulen

Izložba **FORTIFIKACIJSKI KRAJOLIK OTOKA MALI BRIJUN**

---

22. 9. – 28. 9. 2017.

Muzej Mimara, Rooseveltov trg 5, Zagreb

AUTORICE: Zofia Mavar i Mira Pavletić

ORGANIZATOR: Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture,
Javna ustanova Nacionalni park Brijuni, Muzej Mimara

Na istočnoj obali Jadrana, osobito na području Puljštine, nalazi se velik broj vojnih građevina složenog obrambenog sustava austrijske pomorske tvrđave Pula, građene od polovice 19. stoljeća sve do Prvog svjetskog rata. Relativno dobra očuvanost tih građevina pruža mogućnost za proučavanje razvoja graditeljstva, uporabe novih materijala, specifičnih konstrukcija i metoda gradnje. Grupe obrambenih objekata pak, kao i sustav u cjelini, čine posebnu kategoriju krajolika koji i danas neminovno utječu na oblikovanje i uređenje širih područja.

Reprezentativan primjer spomenika fortifikacijske arhitekture, napose specifičnog fortifikacijskog krajolika, predstavlja skupina fortifikacija Grupe Brioni, osmog obrambenog rajona u sustavu tvrđave Pula. Prezentirani materijal fortifikacijskog krajolika otoka Mali Brijun tek je manji dio rezultata petnaestogodišnjeg rada sudionika Međunarodne radionice arhitekture fortifikacija, koju na brijunskom otočju od godine 2001. zajednički organiziraju Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Nacionalni park Brijuni. Pomno osmišljen program aktivnosti najprije je bio namijenjen konzervatorima te studentima tehničkih, prirodoslovnih i humanističkih usmjerenja, tj. onima čija buduća zvanja izravno ili neizravno mogu biti vezana uz probleme zaštite i uređenja prostora. Krajnji je cilj stručnog i znanstveno-edukacijskog programa bio oblikovanje polazišta za strategiju zaštite, upravljanja i prezentacije iznimno vrijednog fortifikacijskog naslijeđa, što je ujedno važan korak u uključivanju otoka Mali Brijun u turističke programe.

ZAGREB

Besplatna stručna vodstva uz izložbu O životinjama i ljudima

---

26. - 28. 9. 2017., 17:00 – 18:00 sati,
Etnografski muzej, Trg braće Mažuranić 14, Zagreb

Dane europske baštine provedite u Etnografskom muzeju u Zagrebu! Pripremili smo za vas besplatna stručna vodstva uz izložbu kojom želimo osvijestiti kako životinje i ljudi imaju dugu zajedničku povijest: gotovo da nema područja ljudskog djelovanja, a da nije prožeto uzajamnim odnosom ljudi i životinja, bilo u stvarnom ili simboličkom smislu.

Autorice izložbe – kustosice Etnografskog muzeja Tea Rittig Šiško, Željka Petrović Osmak i Gordana Viljetić – ispričat će vam zašto se s nekim životinjama družimo, nekih se bojimo ili ih preziremo, druge štujemo ili jedemo, oblačimo ili mučimo. Propitujući svoj odnos sa životinjama, dolazimo i do pitanja što danas znači biti čovjekom – kako društvo definira što je humano i koje to izazove u budućnosti nosi.

Radujemo se vašem dolasku!

Foto: Arhiva Etnografski muzej, Zagreb

ZAGREB

IZLOŽBA / Međunarodna radionica arhitekture fortifikacija 2001. – 2016.

---

26. 9. – 13. 10. 2017.

Otvorenje 26. 9. 2017., u 13:00 sati, Hrvatski muzej arhitekture HAZU,
Ul. I. G. Kovačića 37, Zagreb

AUTORICA: Zofia Mavar, Mira Pavletić

ORGANIZATORI: Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture,
Javna ustanova Nacionalni park Brijuni, Hrvatski muzej arhitekture HAZU

Na istočnoj obali Jadrana nalazi se velik broj vojnih građevina iz 19. i početka 20. stoljeća, a osobitom gustoćom u južnom dijelu poluotoka Istre ističe se sustav osmišljen i građen za obranu ratne luke Pula – nekadašnje glavne austrijske pomorske vojne baze. Relativno dobra očuvanost tog obrambenog sustava i pojedinih povijesnih elemenata, koji su odlična podloga za proučavanje vojnog graditeljstva iz navedenog razdoblja na području Europe, čini tu povijesnu cjelinu kulturnim krajolikom iznimnih vrijednosti. Velik doprinos u njezinu proučavanju ima *Međunarodna radionica arhitekture fortifikacija*, koja se u organizaciji Ministarstva kulture i Javne ustanove Nacionalni park Brijuni već više godina odvija na brijunskom otočju. Radionica, kao začetak edukacijsko-znanstvenih programa Nacionalnog parka na Malom Brijunu s radom je započela 2001. godine. Projekt u čijem je sklopu održavana, pod nazivom *Stručna i znanstvena istraživanja te izrada koncepcije primjerene uporabe austrougarskih fortifikacija*, zamišljen je kao jedan od mogućih načina pripreme studenata za specifične zadatke u sklopu njihovih budućih zvanja, a čime bi se čvršće povezale akademska teorija i konzervatorska praksa. Isprva su u njezine aktivnosti bili uključeni studenti arhitekture, a postupno i ostalih zainteresiranih fakulteta tehničkih, prirodoslovnih i humanističkih usmjerenja. Istraživanja, analize i studijski radovi odvijali su se pod vodstvom iskusnih stručnjaka iz zemlje i inozemstva u svrhu razmjene informacija i iskustava. Sudionici različitih stručnih usmjerenja imali su priliku upoznati se s provedbom inventarizacije specifične vrste kulturnog naslijeđa, odnosno detaljnog snimanja fizičkog i tehničkog stanja utvrda, njihove opreme i okoliša, stanja biljnog pokriva, cjelovitog kompletiranja povijesne i tehničke dokumentacije

Foto: Arhiva MK

Foto: Arhiva MK

te s pristupom sveobuhvatnim analizama i studijskom radu za potrebe identifikacije, klasifikacije, valorizacije i rehabilitacije fortifikacija, zajedno sa specifičnim krajolikom. U proteklih petnaest godina od ukupno 19 radionica njih 13 održano je na Brijunima, a rad je sudionika iz Hrvatske i šest europskih zemalja rezultirao opsežnim materijalom, koji proširuje znanje o fortifikacijskom naslijeđu i pruža elemente za njegovu zaštitu i rehabilitaciju.

Za ovu izložbu načinjen je odabir iz impozantne zbirke od 233 izložbena plakata, čime se nastoji ukazati na vrijednosti krajolika i fortifikacijske arhitekture, različite metode njihove stručne obrade te dati poticaj za revalorizaciju, zaštitu i obnovu tog godinama stručno zanemaranog dijela naše kulturne baštine.

ZAGREB

11. Hrvatski gajdaški festival – Međunarodni festival tradicijskih glazbala

---

28. 9. – 1. 10. 2017., Etnografski muzej, Trg braće Mažuranić 14, Zagreb

ORGANIZATORI: Centar za tradicijska glazbala Hrvatske,

Etnografski muzej u Zagrebu

Hrvatski gajdaški festival glazbeni je festival međunarodnog karaktera koji već jedanaest godina zaredom okuplja glazbenike iz različitih dijelova Europe, pa i šire, predstavljajući svojoj publici bogate i raznolike zvukove narodnih glazbala, ponajprije gajdi, ali i ostalih srodnih im tradicijskih instrumenata.

Festival je izuzetan spoj očuvanja i promicanja tradicijske materijalne i nematerijalne glazbene baštine raznih naroda i kultura. Okuplja glazbenike iz cijelog svijeta te na taj način promiče i čuva tradicijsku glazbenu kulturu različitih naroda. Njime se također promiču tradicijska znanja i vještine izrade glazbala i načina na koji se ta glazbala sviraju, uzimajući u obzir kontekst nastanka i razvitka određenog glazbenog stvaralaštva. Etnografski muzej za vrijeme trajanja festivala okuplja amatere i profesionalne glazbenike, ljubitelje tradicijske glazbe i tradicijskih glazbenih instrumenata, posebice gajdi i aerofona s mješinom, te

Foto: Arhiva Etnografski muzej, Zagreb

Foto: Arhiva Etnografski muzej, Zagreb

postaje svojevrсна platforma za razmjenu iskustva i znanja, pridonoseći kulturnoj raznolikosti, kreativnom stvaralaštvu i međunarodnoj suradnji.

Glavni je organizator festivala Centar za tradicijska glazbala Hrvatske i njegov osnivač i voditelj Stjepan Večković, dok je Etnografski muzej od samog početka suradnik koji otvara vrata Festivalu te organizira ostala popratna događanja, kao što su predavanja, izložbe, radionice za odrasle i djecu, te izdaje popratne publikacije.

Ove će se godine u Etnografskom muzeju *Hrvatski gajdaški festival* održati u petak, 29. rujna, a na njemu će nastupiti glazbenici na narodnim instrumentima iz Švedske, Belgije, Bjelorusije, Poljske, Češke, Latvije, brojni gosti iz Hrvatske te mnogi drugi. Dan prije samog koncerta, u četvrtak, 28. rujna, Stjepan Večković će uz suradnike na radionici predstaviti tradicijske instrumente iz različitih dijelova Hrvatske i šire.

ZAGREB

PREDAVANJE o tradicionalnim biljnim lijekovima uz izložbu Zbirke narodne medicine Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

---

29. 9. 2017., u 12:00 sati, Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ante Kovačića 1, Zagreb

IZLOŽBA Muzejski vremeplov: Zbirka narodne medicine kao okosnica izložbenog postava prvog hrvatskog muzeja medicine (uz proslavu 135. godišnjice kontinuirane nastave farmacije na Sveučilištu u Zagrebu)

AUTORICE IZLOŽBE: prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić i Silvija Brkić Midžić

PREDAVANJE: Tradicionalni biljni lijekovi

PREDAVAČI: prof. dr. sc., prof. emerita Zdenka Kalođera, mag. pharm., prof. dr. sc., izv. prof. Ivan Kosalec, mag. pharm.

ORGANIZATORI: Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, Povjerenstvo za očuvanje tradicije Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Zbirka narodne medicine Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU upisana je u Registar pokretnih kulturnih dobara RH 2016. godine. Sačuvana je u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti HAZU, a najvećim je dijelom naslijeđena od Muzeja za povijest zdravstva (HLZ, 1944.). Zbirka sadrži pučke instrumente, narodne lijekove, apotropijske predmete, votive, zapise, fotografije, ljekaruše i drugo iz razdoblja od 18. do 20. stoljeća, uglavnom s područja kontinentalne Hrvatske te iz Bosne i Hercegovine. Osobita vrijednost zbirke sastoji se u činjenici da je njezino podrijetlo, povijest i prvu izložbenu prezentaciju bilo moguće precizno rekonstruirati na osnovi arhivskog gradiva. Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu uz izložbu je priredio prigodna predavanja na temu fitofarmacije, tradicionalnih biljnih lijekova i njihove toksičnosti.

Ljekaruše na izložbi, fotodokumentacija HMMF HAZU

ZAGREB

Upoznavanje dijela baštine Hrvatskog željezničkog muzeja / Parne lokomotive u krajoliku

---

ORGANIZATOR: Hrvatski željeznički muzej / HŽ Infrastruktura d.o.o.

Hrvatski željeznički muzej ima svoju posebnost u nekoliko činjenica koje čvrsto upućuju na povezanost baštine i prirode, njihovu međusobnu uvjetovanost, simbiozu života i opstanka. Muzej nema zatvoreni izložbeni prostor, dok njegov fundus istovremeno čine i parne lokomotive izložene na otvorenim vanjskim prostorima uz željezničke kolodvore u Bjelovaru, Gračacu, Ivancu, Kninu, Ogulinu, Pakracu, Pločama, Požegi, Puli, Rijeci, Sisku, Varaždinu, Vinkovcima, Virovitici, Glavnom kolodvoru u Zagrebu. U kolodvoru Split Predgrađe iz fundusa Muzeja nalazi se oklopni vlak, dok se u Velikom Grđevcu nalazi kompozicija „Vlak u snijegu“. Približavajući „Parne lokomotive u krajoliku“ svojim posjetiteljima, Hrvatski željeznički muzej u vrijeme trajanja *Dana europske baštine* 2017. organizira:

RAZGLED VANJSKOG POSTAVA

Posjetitelji mogu besplatno razgledati vanjski izložbeni postav Hrvatskog željezničkog muzeja, koji se nalazi na adresi: Zagreb, Ulica grada Vukovara 47

srijedom / petkom / subotom / od 10:00 do 14:00 sati,
četvrtkom od 14:00 do 18:00 sati.

Foto: Arhiva Hrvatski željeznički muzej

STRUČNI OBILAZAK POSTAVA MUZEJA I ODLAZAK U BJELOVAR I VELIKI GRĐEVAC

07. 10. 2017., s početkom u 9:00 sati, Ulica grada Vukovara 47, Zagreb

Organizirano stručno vođenje vanjskim izložbenim postavom Muzeja nakon čega slijedi odlazak autobusom u Bjelovar i Veliki Grđevac – obilazak i razgledavanje predmeta iz fundusa Hrvatskog željezničkog muzeja koji se kao zaštićena kulturna baština nalaze u prirodnom krajoliku: parna lokomotiva serije 51-060 u Bjelovaru i kompozicija „Vlak u snijegu“ u Velikom Grđevcu.

Povodom *Dana europske baštine* besplatan je obilazak i odlazak autobusom u Bjelovar i Veliki Grđevac uz obveznu prijavu putem elektroničke pošte: renata.velican@hzninfra.hr ili na tel.: 01/378-28-62.

Prijave do 1. 10. 2017. potrebne su zbog ograničenog broja mjesta u autobusu.

Foto: Arhiva Hrvatski željeznički muzej

ZAGREB

Ususret godini kulturne baštine – Projekt Ilica

ORGANIZATORI: Ivana Nikolić Popović i Krešimir Galović

PROJEKT
ILICA:
Readymade

PROJEKT ILICA

U središtima mnogih europskih gradova tijekom 1980-ih i 1990-ih došlo je do premještanja žarišta života i trgovine iz centra prema periferiji, što je rezultiralo iseljavanjem stanovništva i zamiranjem tradicionalnih obrtničkih sadržaja, a samim time i naglim porastom praznih prostora u gradskim centrima. U kulturnim središtima počeli su se razvijati konzumeristički sadržaji usmjereni turistima, a uloga kulture i kulturne baštine svedena je na službenu, statičnu i reprezentativnu.

Ilica je, unatoč zapostavljenoj urbanoj infrastrukturi, ispražnjenim i zatvorenim prostorima, i dalje fundamentalno simbolički i prepoznatljiv *topos* Zagreba. U tom kontekstu pokrenut je *Projekt Ilica*, s težnjom pronalaženja modela upravljanja kulturnom i povijesnom baštinom koji će omogućiti lokalnim zajednicama da reaktiviraju prostore i ekonomiju zapuštenih gradskih cjelina u svrhu vlastitog ekonomskog i društvenog razvoja putem kreativnih i kulturnih industrija, čime bi se potaknula i njihova fizička obnova. Ti prostori i lokalni kreativni i kulturni potencijali shvaćeni su

kao resursi koje lokalna zajednica može iskoristiti kako bi sačuvala lokalna obilježja i kulturnu raznolikost te generirala nove vrijednosti – povećanje vidljivosti lokalnih aktera iz kreativnih i kulturnih industrija putem novih radnih mjesta u gospodarskom, kreativnom i turističkom sektoru i povećanje kvalitete života stanovnika.

PROGRAM

---

9. 10. 2017. / ponedjeljak

17:00 – 19:30

Predstavljanje

The Time Maschine – šetnja Ilicom kroz povijest

voditelj: Krešimir Galović

otvorenje izložbe *Projekt Ilica*

predavanje – Ivana Nikolić Popović

10. 10. 2017. / utorak

18:00

Predstavljanje

Zelena akcija (Green action), Frankopanska 1

Predstavljaju: Ivana Nikolić Popović, Krešimir Galović

11. 10. 2017. / srijeda

10:00 – 18:00

Radionice

Udruga Odras – Stanovnici Ilice, radionica sa stanovnicima Ilice, Ilica 8

12. 10. 2017. / četvrtak

18:00

Radionice

Krešimir Galović, Muze – Radionica sa studentima, Ilica 8: Izrada idejnog prijedloga razvojno-revitalizacijskog projekta sklopa Ilica 8

13. 10. 2017. / petak

18:00

Predstavljanje

ZGforum, Gajeva 27

Predstavljaju: Ivana Nikolić Popović, Krešimir Galović

16. 10. 2017. / ponedjeljak

10:00 – 21:00

Predstavljanje

MaMa – Multimedijalni institut/Multimedial institut, Preradovičeva 18

Predstavljaju: Ivana Nikolić Popović, Krešimir Galović

17. 10 2017. / utorak

10:00 – 18:00 **Projekt Ilica – razvoj ideja – Radionica s dionicima sektora KKI**
Voditelj: Ivana Nikolić Popović

18. 10. 2017. / srijeda

11:00 – 14:00 **Tribina i okrugli stol:**
Panel – „Urbane revitalizacije - potreba ili prilika“,
Sveučilište u Zagrebu, HAZU,
Radionica

12. 10. 2017. Studentska RADIONICA

VODITELJI: Krešimir Galović, Muze – Radionica sa studentima

Readymade Ilica **Idejni prijedlog revitalizacije sklopa Ilica 8**

Projekt se temelji na sljedećim elementima:

1. definiranje povijesno-graditeljske slojevitosti lokacije Ilice 8 od 18. do 21. stoljeća
2. antropološko-sociološka, kulturološka i gospodarska analiza lokacije kroz djelatnosti koje su se na njoj obavljale:
  - kupalište (fenomen gradskih kupališta)
  - fotografski atelijeri: Varga, Mosinger, Tonka (povijest fotografije)
  - trgovina i obrt
  - ugostiteljstvo
3. sagledavanje mogućnosti revitalizacije lokacije na temelju analize gospodarskih resursa te mogućnosti poboljšanja kvalitete života lokalne zajednice i njezinog aktivnog uključivanja u revitalizacijske procese:
  - otvaranje radnih mjesta (zapošljavanje lokalne zajednice)
  - obrt
  - trgovina
  - kultura
  - ugostiteljstvo
  - turizam.

Foto: Arhiva Projekt Ilica

18. 10. 2017. TRIBINA I OKRUGLI STOL / Urbane revitalizacije – potreba ili smjer budućeg razvoja gradova

VODITELJ TRIBINE: prof. dr. sc. Miljenko Šimpraga, prorektor za inovacije, transfer tehnologije i inovacije
Sveučilište u Zagrebu, HAZU, Aula Sveučilišta u Zagrebu
Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb

Gradovi su danas mjesta velikih očekivanja i upravo zbog toga privlačni, ali su također prenapučeni i suočavaju se s velikim infrastrukturnim izazovima. Pred nama stoji zadatak ponovnog promišljanja o ulozi grada, njegov razvoja i zamišljanje svjetlije urbane budućnosti. Možemo se zapitati: kakva je budućnost koja će u tom smislu utjecati na sve nas i koja će pomoći da zajednički pokrenemo razvoj?

Cilj procesa urbane revitalizacije stvaranje je novih vrijednosti na temelju starih. U tu svrhu neophodno je pokrenuti kreativni potencijal, razviti kreativne i kulturne industrije, iskoristiti potencijal koji nudi kultura i umjetnost svakog grada i zemlje, privući kreativce u svoje gradove, sredine i stvoriti okruženje prilagođeno njihovu djelovanju. Također, gradovi traže nove „čiste“ industrije na čijem bi razvoju temeljili svoj napredak umjesto na tradicionalnim industrijama.

Europski parlament i Vijeće Europske unije prepoznali su veliku važnost kulture i njezinog utjecaja na sve aspekte života te 2018. proglasili *Europskom godinom kulturne baštine*. Pozivamo vas stoga da nam se pridružite na tribini na kojoj će se raspravljati o različitim pogledima na proces urbane regeneracije u hrvatskim gradovima te potrebama i vizijama razvoja urbanizma.

prof. dr. sc. Miljenko Šimpraga

PROGRAM:

Moderator: prof. dr. sc. Miljenko Šimpraga, prorektor za inovacije, transfer tehnologije i inovacije

9:00– 9:30 Registracija

9:30 – 10:00 Pozdravna riječ:

prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu
akademik Zvonko Kusić, predsjednik HAZU-a
veleposlanica Corinne Meunier, Republika Francuska

10:00 – 10:20 Prezentacija

Projekt Ilica, kultura u zajednici

Ivana Nikolić Popović, predsjednica Hrvatskog klastera konkurentnosti kreativnih i kulturnih industrija

10:20 – 10:40 Prezentacija

Strategije za revitalizaciju gradskih središta

Jean-Philippe Lefèvre, zamjenik gradonačelnika Dole, konzultant u Senatus consulto, prvi dopredsjednik Nacionalne federacije lokalnih vlasti zaduženih za kulturu

11:00 – 11:20 Prezentacija

Kreativna ulica – Ulica Crljenka

Srećko Radnić, Javna ustanova RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije

11:20 – 11:40 Prezentacija

Baština kao značajan gospodarski čimbenik

Krešimir Galović, povjesničar

11:40 – 11:50 Pauza za kavu

11:50 – 12:50 Panel – rasprava

Moderator: red. prof. art. Aleksandar Battista Ilić

Panelisti TBC

Milan Bandić, gradonačelnik Zagreba

Ivan Čehok, gradonačelnik Varaždina

Andro Krstulović Opara, gradonačelnik Splita

Vojko Obersnel, gradonačelnik Rijeke

Željko Burić, gradonačelnik Šibenika

Ivan Vrkić, gradonačelnik Osijeka

Mato Franković, gradonačelnik Dubrovnika

12:50 – 13:30 Rasprava

13:30 – 14:00 Ručak

14:00 – 16:00 Radionica

Kakav razvoj, koja vrsta financiranja te koja vrsta partnerstva između javnog i privatnog sektora?

Jean-Philippe Lefèvre, zamjenik gradonačelnika Dole, konzultant u Senatus consulto, prvi dopredsjednik Nacionalne federacije lokalnih vlasti zaduženih za kulturu

Organizacijski odbor: prof. dr. sc. Miljenko Šimpraga, predsjednik, akademik Leo Budin, prof. dr. sc. Nikola Đaković, akademik Marina Hraste, mag. art. Ivana Nikolić Popović, prof. art. Aleksandar Battista Ilić, Maja Žepec

Savjet Tribine: akademik Zvonko Kusić, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu

Suorganizatori: Hrvatski klaster kreativnih i kulturnih industrija, Veleposlanstvo Republike Francuske, Udruga gradova

Partner: Udruga inovatora Hrvatske

ZAGREB

PANEL-DISKUSIJA / Kulturni krajolik – nekad, danas, sutra

---

13. 10. 2017., u 10:00 sati, Muzej Mimara, Rooseveltov trg 5, Zagreb
ORGANIZATOR: Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, Muzej Mimara

Kulturni su krajolici kao vrsta kulturne baštine važan čimbenik prostornog identiteta na svim razinama, od lokalne, nacionalne do međunarodne. Utjecaji suvremenog razvoja izazivaju promjene koje često uzrokuju degradaciju obilježja i vrijednosti krajolika. Krajolike treba sagledavati i kao važan resurs gospodarskog razvoja, posebice turizma i ekološke proizvodnje hrane. Stoga je važno prepoznati vrijednosti kulturnih krajolika te ih uključiti u strategije i programe razvoja različitih sektora i u sustav prostornoplanske dokumentacije. Krajolici su i važna sastavnica prostornog identiteta Republike Hrvatske koja pridonosi razvoju gospodarstva, osobito grane turizma, što je dodatni poticaj za unaprjeđenje sustava zaštite. Problematika vrednovanja, pravnih procedura te konačno mjera zaštite bit će glavna tema panel-diskusije s ciljem polemiziranja i aktiviranja zainteresirane javnosti. Cilj je okupiti mjerodavne stručnjake iz različitih sektora te upozoriti na potrebu očuvanja, planiranja i upravljanja krajolicima.

Foto: Gordana Jerabek

kultura

Infodan / EHL - Oznaka europske baštine i predstavljanje Muzeja Kraneamus, hrvatskog dobitnika oznake u 2016. godini

---

11.10.2017., u 13:00 sati, Muzej Mimara, Rooseveltov trg 5, Zagreb
Organizator: Desk Kreativne Europe – Ministarstvo kulture
PREDAVAČ: Morana Bigač, nacionalni koordinator za *Oznaku europske baštine*, Desk Kreativne Europe
GOST: Jurica Sabol, kustos i voditelj Muzeja Kraneamus

Oznaka europske baštine (EHL) inicijativa je Europske unije kojoj je cilj podizanje svijesti europskih građana o važnoj ulozi lokaliteta u europskoj povijesti, kulturi i razvoju. U sklopu *Dana europske baštine*, a u pripremanju *Europske godine kulturne baštine 2018.*, Desk Kreativne Europe predstaviti će jednu od inicijativa koje se provode unutar Programa Kreativna Europa, a koja ističe snažnu simboličku europsku vrijednost i zajedničku povijest i baštinu. Muzej krapinskih neandertalaca i nalazište „Hušnjakovo“ prvi je hrvatski dobitnik *Oznake europske baštine* 2016. godine, kad je Republika Hrvatska prvi put imala mogućnost prijave za ovu oznaku. Na koji način Oznaka pridonosi razvoju publike, lokalnog turizma i otvaranju novih mogućnosti govoriti će kustos i voditelj Muzeja Kraneamus Jurica Sabol.

MEĐUNARODNA SURADNJA STRUČNI SKUP etnologa konzervatora Hrvatske i Slovenije SEK 7

---

11. – 13. 10. 2017., Krško, Republika Slovenija
ORGANIZATORI: Zavod za varstvo nepremične kulturne dediščine Slovenije,
Konzervatorski odjel u Zagrebu, Uprava za zaštitu kulturne baštine
Ministarstva kulture

Sedmi po redu Stručni skup etnologa konzervatora održat će se od 11. do 13. listopada u Krškom, u Republici Sloveniji. Suradnja konzervatora Republike Slovenije i Republike Hrvatske na području očuvanja i zaštite kulturne baštine s ciljem izmjene teorijskih i strukovnih pristupa od dokumentiranja do obnove i interpretacije kao i uloge baštine u suvremenom životu traje više od 20 godina, a do danas su se održali stručni skupovi naizmjenično u obje države: u Metliki, Bražicama i Logu v Trenti (Slovenija) te u Nacionalnom parku Paklenica, Starom Gradu na Hvaru i Požegi (Hrvatska). Skupovi su otvoreni konzervatorima svih struka, ne samo etnologima, te svima koji se bave očuvanjem i zaštitom baštine kao što su profesori, muzealci i sl. Više od 120 predavanja izloženih na skupovima tiskano je u zbornicima, koji su dragocjena literatura za konzervatore, studente i za sve druge čuvare baštine.

Skup priprema Organizacijski odbor u sastavu: Dušan Strgar i Dušan Štepec iz Zavoda za varstvo nepremične kulturne dediščine Slovenije, Zoran Čiča i Ana Mlinar iz Konzervatorskog odjela u Zagrebu.

Tema je ovogodišnjeg SEK-a 7 „Upravljanje kulturnom baštinom: od valorizacije do interpretacije“, a podijeljen je u dva jednodnevna sklopa: „Valorizacija kulturne baštine“ i „Interpretacija i upravljanje kulturnom baštinom“. Osim predavača iz Slovenije i Hrvatske ove teme obrazlagat će i nekoliko stručnjaka iz susjednih država. Kao svi dosadašnji, i ovaj će SEK završiti stručnom ekskurzijom s bogatim programom razgledavanja baštine Krškog i okolice.

IZDAVAČ

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

ZA IZDAVAČA

dr. sc. Nina Obuljen Koržinek

GLAVNI UREDNIK

Davor Trupković, dipl. ing. arh.

KOORDINATORICA DANA EUROPSKE BAŠTINE

mr. sc. Anuška Deranja Crnokić

REDAKTURA

Gordana Jerabek, dipl. pov. um.

LEKTURA

Ana Vraneša, prof.

LIKOVNO OBLIKOVANJE I PRIJELOM

Ivo Mađor, Kofein d.o.o.

TISAK

Printera grupa d.o.o.

NAKLADA

3000 primjeraka

Zagreb, rujan 2017.

